

Ewaluacja zewnętrzna

realizacji

Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR)

dla obszaru

Lokalne Grupy Działania Ziemia Gotyku

na lata 2016-2023

ZIEMIA GOTYKU

Realizacja:

OMIKRON Mariusz Wachowicz

1. Wstęp

Ewaluacja i zasady jej prowadzenia w LGD wynikają z wytycznych nr 5/3/2017 i 10/1/2022 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Planowane cele, metody i narzędzia ewaluacyjne mieszczą się z w zakresie wytyczonym przez Podręcznik Monitoringu i Ewaluacji Lokalnych Strategii Rozwoju z marca 2017 roku. Niemniej potrzeba ewaluacji wynika również z samego procesu realizacji Strategii oraz konieczności ciągłej dbałości o utrzymanie wysokiej jakości podejmowanych interwencji.

Zmiany społeczne i gospodarcze sprawiają, że konieczna jest analiza Strategii pod kątem jej aktualności, ale także sprawności i efektywności jej dotychczasowej realizacji oraz użyteczności podejmowanych działań i przyjmowanych rozwiązań. Rzetelne ocenienie Strategii na tym etapie wdrażania wymaga nie tylko przyjrzenia się uzyskanym efektom, ale także samemu procesowi, aby można było zidentyfikować elementy wymagające poprawy. Uzyskane wyniki zostaną wykorzystane w procesie aktualizacji Strategii oraz innych dokumentów Stowarzyszenia, ale również uwzględnione przez LGD w kolejnym okresie programowania 2021-2027.

Niniejszy raport jest zwięźczeniem ewaluacji prowadzonej w LGD pomiędzy kwietniem a październikiem 2022 roku. Jednak dane wykorzystane w raporcie pochodzą z różnych okresów od rozpoczęcia realizacji strategii w 2016 roku do 31 grudnia 2021. Oprócz danych z monitoringu prowadzonego systematycznie przez organy LGD, w planach komunikacji określone są konkretne działania mające na celu pozyskiwanie informacji oraz dzielenie się nimi z interesariuszami i ze społecznością. Działania te, szczególnie polegające na ankietowaniu odpowiednich grup respondentów, prowadzone były przez LGD systematycznie, według harmonogramu zapisanego w planie komunikacji.

Większość procesu zbierania danych potrzebnych do ewaluacji spoczywa na pracownikach Lokalnej Grupy Działania. Bez nich, ich systematycznej pracy i zaangażowania nie udało by się zgromadzić materiału do napisania niniejszego dokumentu. Podziękowania należą się nie tylko Pani Prezes, pracownikom, i członkom Zarządu ale także zaangażowanym w wywiady członkom Rady, uczestnikom spotkań grupowych, wnioskodawcom i beneficjentom. Nie można zapomnieć również o szeregowych członkach Stowarzyszenia, sympatykach oraz wszystkich respondentach, którzy rzetelnie wypełniali ankiety.

2. Streszczenie najważniejszych wyników badania

Liczba ludności na obszarze LGD zwiększyła się w okresie, w którym realizowana była strategia. Jednak nie jest to zjawisko jednorodne dla wszystkich gmin. W gminie Papowo oraz w gminie miejskiej Chełmża liczba ludności zmalała, a w gminach Łubianka i Łysomice mieszkańców przybywa.

Dane statystyczne wskazują na negatywne trendy w proporcjach ludności w wymiarze wieku. Maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a dynamicznie wzrasta w wieku poprodukcyjnym.

Nie ma to jednak odzwierciedlenia w aktywności przedsiębiorców. Dane REGON wskazują na systematyczny wzrost liczby przedsiębiorstw działających na obszarze LGD. Najbardziej aktywnymi w tym zakresie są gminy Łubianka oraz Chełmża (zarówno gminy wiejska i miejska).

Od 2015 roku spada liczba bezrobotnych. Rejestrowane bezrobocie spadło o 43% w 2021 względem roku 2015. Również w tym przypadku wystąpiły różnice pomiędzy gminami. Największy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych dotyczył gminy Łysomice. W całym obszarze LSR większość osób bez pracy stanowią kobiety.

W wszystkich gminach systematycznie i znacząco spadła liczba osób korzystających z pomocy społecznej. W większości gmin jest to spadek około 40%, a w przypadku gminy Łubianka o 48%. Problem znaczącego udziału mieszkańców w korzystaniu z pomocy społecznej najbardziej dotyka gminę Popowo Biskupie.

Działania LGD w zakresie budowania kapitału społecznego wpisywały się w ogólnokrajowy trend zwiększania aktywności społecznej. Wzrost liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych jest systematyczny i dotyczy wszystkich gmin. Różnice pomiędzy gminami są znaczące, a skrajne miejsca na liście zajmują gminy Papowo Biskupie i Łubianka.

Liczba osób deklarujących zadowolenie z zamieszkiwania na terenie danej gminy przeważa nad liczbą niezadowolonych. Tych pierwszych jest prawie 40%, a niezadowolonych 30%. Prawie co trzeci z badanych nie umiał jednoznacznie ustosunkować się do tematu.

Gminy cenione są przede wszystkim ze względu na infrastrukturę drogową, sportową i rekreacyjną oraz za wspieranie atrakcyjności turystycznej i promocji dziedzictwa kulturowego. Gminy cenione są również pod względem tożsamości mieszkańców z regionem. Nisko cenione jest wsparcie dla bezrobotnych i przedsiębiorców oraz działania na rzecz osób młodych przed 34 rokiem życia.

Mieszkańcy podkreślają wpływ projektów i działań finansowanych z Unii Europejskiej na życie lokalne, przy czym częściej zauważają projekty infrastrukturalne niż miękkie. 72% respondentów identyfikuje „Lokalną Grupę Działania Ziemia Gotyku”, a najczęściej ankietowani podkreślają, że dowiedzieli się o LGD widząc działania Stowarzyszenia.

Mieszkańcy, jeśli nie są uwarunkowani możliwościami finansowymi dostępnymi w PROW, najchętniej przeznaczyliby dodatkowe fundusze na infrastrukturę drogową (mimo, że wcześniej wysoko ocenili tę infrastrukturę na swoim obszarze). Duże znaczenie mieszkańcy przykładają do działań na rzecz ochrony środowiska i klimatu. Mimo znaczących zmian w zakresie infrastruktury mieszkańcy nadal oczekują inwestycji w zakresie kultury, rekreacji i sportu. Znaczna część respondentów domaga się zwiększenia liczby miejsc pracy poza rolnictwem.

Ocena pracy biura jest jednoznacznie pozytywna. Tylko pojedyncze głosy wskazują na niezadowolenie w poszczególnych zakresach poddanych ocenie. Wnioskodawcy i członkowie LGD wysoko cenią zarówno kompetencje merytoryczne jak i społeczne oraz odpowiednią organizację pracy całego biura.

Doradztwo świadczone przez pracowników biura w znaczący sposób ułatwia przejście przez skomplikowaną procedurę aplikacyjną i pomaga w opracowaniu dobrych wniosków. Jest to kluczowy element podnoszenia jakości wniosków, a w konsekwencji ich realizowalności oraz możliwości sprawnego rozliczenia.

LGD prowadzi przejrzystą działalność informacyjną i promocyjną własnej organizacji. Plan komunikacji jest na bieżąco korygowany i skrupulatnie realizowany. Nie brakuje również szkoleń skierowanych do wewnątrz organizacji, szczególnie do członków Rady i zarządu LGD.

Nie zarejestrowano problemów finansowych Stowarzyszenia ani realizacji samej strategii. Postęp rzeczowy odbywa się zgodnie z planem, a odpowiada mu postęp finansowy.

1.	Wstęp	2
2.	Streszczenie najważniejszych wyników badania.....	3
3.	Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.....	6
3.1.	Cel główny i cele szczegółowe badania.....	6
3.2.	Zakres przedmiotowy badania	6
3.3.	Kryteria ewaluacyjne	6
3.4.	Pytania badawcze.....	7
4.	Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania.....	9
5.	Opis wyników badania wraz z ich interpretacją.....	14
5.1.	Charakterystyka obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju	14
5.2.	Opinie i potrzeby mieszkańców obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju	19
5.3.	Funkcjonowanie LGD.....	27
5.1.	Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju	43
6.	Odpowiedź na wszystkie wskazane pytania badawcze	49
7.	Podsumowanie, wnioski i rekomendacje.....	53
8.	Spis tabel i wykresów	55
9.	Aneksy tworzone w toku realizacji badania	58
9.1.	Scenariusz wywiadu pogłębionego z wnioskodawcami/beneficjentami:.....	58
9.2.	Scenariusz wywiadu pogłębionego z przedstawicielami gmin:	58
9.3.	Ankieta kierowana do wnioskodawców, beneficjentów i członków LGD.....	59
9.4.	Ankieta kierowana do mieszkańców obszaru LGD.....	70
9.5.	Scenariusz zogniskowanego wywiadu grupowego	80

3. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.

3.1. Cel główny i cele szczegółowe badania

Celem głównym badania jest przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania oraz realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność.

Cele szczegółowe:

- Wypełnienie obowiązku przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej (zgodnie z Wytycznymi 5/3/2017 i 10/1/2022 MRiRW).
- Uzyskanie użytecznych informacji na temat wdrożenia LSR.
- Opracowanie rekomendacji oraz planu ich wdrożenia.
- Wykorzystanie wyników badań społecznych we wstępnej konceptualizacji kolejnej LSR

3.2. Zakres przedmiotowy badania

Realizacja LSR: stopień realizacji celów i wskaźników, stopień realizacji wybranych operacji, wykorzystania budżetu, jakość stosowanych kryteriów wyboru operacji i procedur, oddziaływanie realizacji LSR na rozwój lokalny, bariery realizacji LSR, jakość procesu partycypacji, operacji i procedur.

Działalność biura: efektywność pracy biura i organów LGD, ocena przebiegu konkursów, ocena sposobu przepływu informacji, efektywność promocji i aktywizacji lokalnej społeczności, innowacyjność, proces rozwoju pracowników, efektywność animacji i doradztwa, ochrona danych osobowych, jakość procesu archiwizacji i monitoringu.

Funkcjonowanie partnerstwa: jakość podejmowanych uchwał, skuteczność nadzoru nad biurem LGD, jakość reakcji na zmieniające się warunki, umiejętność współpracy i atmosfera pracy, skuteczność działań strategicznych, jakość współpracy regionalnej i ponadregionalnej, jakość relacji z otoczeniem i promocji.

3.3. Kryteria ewaluacyjne

Kryteria ewaluacyjne stosowane w badaniach to: **skuteczności** bezpośrednio pozwalająca ocenić, na ile efektywne są działania w zakresie osiągnięcia celów określonych w dokumentach programowych oraz jak skuteczna jest działalność biura LGD. Z kryterium skuteczności powiązane jest również kryterium **użyteczności**, które rozumiane jest, jako kryterium pozwalające ocenić stopień zaspokojenia istotnych potrzeb grup docelowych lub przyczynienia się do rozwiązania problemów, niezależnie od tego, czy były one zasygnalizowane przez cele interwencji. Zastosowane będzie także kryterium **trwałości**.

Trwałość – w przypadku tego badania – pozwoli ocenić, w jakim stopniu pozytywne efekty zrealizowanych interwencji (na poziomie celów) mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tych projektów na proces rozwoju społeczności lokalnej w dłuższym okresie.

3.4. Pytania badawcze

Zgodnie z wytycznymi nr 5/3/2017 i 10/1/2022 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowane zostały odpowiedzi na poniższe pytania badawcze zgrupowane w kategorii analitycznej:

Ocena wpływu na główny cel LSR (jeśli inny niż obszary poniżej)

- Jaki jest stopień osiągnięcia celu głównego i przypisanych do niego wskaźników LSR?

Ocena wpływu na kapitał społeczny

- Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
- W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?

Przedsiębiorczość

- W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
- Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?

Turystyka i dziedzictwo kulturowe

- W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
- W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?

Grupy defaworyzowane

- Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
- Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
- Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?

Innowacyjność

- W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
- Jakie można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?

Projekty współpracy

- Jaka była skuteczność i efekty działania wdrażania projektów współpracy?
- Jaką formę i zakres powinny przyjmować projekty współpracy w przyszłości?

Ocena funkcjonowania LGD

- Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwalał na efektywną i skuteczną realizację LSR?
- Jaka jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
- Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?

Ocena procesu wdrażania

- Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR odbywała się zgodnie z planem?
- Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów?
- Czy kryteria pozwalały na wybór najlepszych projektów (spójnych z celami LSR)?
- Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?

Wartość dodana podejścia LEADER

- Czy działalność LGD wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie?
- Czy stworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany?
- Czy projekty realizowane w ramach LSR są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru objętego LSR i czy te projekty przyczyniają się do jego wzmocnienia?
- Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie lub względem wiodącego projektu/tematu określonego w LSR?

Dodatkowe pytania badawcze:

- Jak układała się współpraca z Samorządem Województwa?
- Jaki jest wpływ systemu zbierania i przekazywania informacji o wdrażaniu i monitoringu Urzędu Marszałkowskiego na sprawność funkcjonowania LGD?
- Jak LGD funkcjonowała w warunkach niepewności legislacyjnej?
- Czy długość procesu weryfikacji wniosków wpłynęła na planowe osiągnięcie wskaźników oraz na wizerunek LGD?
- Czy zasady realizacji projektów grantowych PROW spełniały kryteria prostoty i przyjazności finansowej dla LGD i realizatorów zadań?
- Czy brak standaryzacji procedur na poziomie województwa wpłynął na szybkość i jakość weryfikowania wniosków?
- Jaka jest jakość i znaczenie funkcjonowania wojewódzkiej sieci LGD?

4. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania

Przeprowadzenie badania wymagało zebrania informacji pochodzących z szeregu rozproszonych źródeł, dokonania ich analizy, a następnie wypracowania rekomendacji na poziomie eksperckim. Implikuje to konieczność zastosowania w badaniu szerokiego instrumentarium metod i technik badawczych, dzięki którym możliwe było zgromadzenie kompletnego i wiarygodnego materiału badawczego dotyczącego efektów realizacji LSR. W związku z powyższym, zaplanowano realizację badania z wykorzystaniem koncepcji **triangulacji** metodologicznej.

Triangulacja to zróżnicowanie źródeł danych, metod badawczych i perspektyw badawczych, dzięki któremu możliwe jest zgromadzenie wszechstronnego materiału badawczego i poddanie go kompleksowej analizie i ocenie. Triangulacja została zastosowana odnośnie do:

- źródeł danych: przeanalizowane zostały zarówno dokumenty zastane różnego typu, jak i dane pochodzące ze wcześniejszych badań; zostały one uzupełnione danymi pierwotnymi;
- metod badawczych: łączenie różnych metod badawczych w badaniu tych samych zagadnień, co pozwoliło na uchwycenie różnych aspektów badanego przedmiotu; podejście to pozwoliło też wykorzystać mocne strony każdej metody przy wzajemnym ograniczeniu ich słabości;
- perspektyw badawczych: ewaluacja została przeprowadzona przez pracowników biura LGD oraz przez zewnętrznych doświadczonych badaczy, co pozwoliło uzyskać bogatszy i bardziej wiarygodny obraz badanych zagadnień.

Poza tym zastosowany został partycypacyjny model badania, którego ideą jest jak najszersze zaangażowanie społeczności, zarówno na etapie przygotowania badania, jego realizacji, jak i wnioskowania i rekomendacji.

W odniesieniu do zakresu przedmiotowego i podmiotowego badania niezbędne było zastosowanie holistycznego podejścia do metod i technik badawczych. W każdym z zamierzeń badawczych: realizacji strategii, działaniu LGD oraz funkcjonowaniu biura zastosowane zostały cztery metody lub techniki badawcze:

Badanie źródeł zastanych (desk research)

To metoda zbierania, analizy i interpretacji danych wytworzonych niezależnie od działań badawczych prowadzonych w czasie ewaluacji. Często nazywa się ją analizą danych wtórnych. Dane te można podzielić na wewnętrzne i zewnętrzne. Pierwsze z nich znaleźć można w dokumentacji własnej instytucji. Nie zawsze odpowiadają bezpośrednio na pytania badawcze ale w znaczącym zakresie pozwalają na poznanie kontekstu funkcjonowania LGD.

Z kolei dane zewnętrzne, dane wtórne to efekty działalności innych instytucji w dziedzinie pozyskiwania informacji. Dzięki rozwojowi Internetu dostęp do tych zasobów jest obecnie niezwykle łatwy i trudności należy szukać nie w ilości danych, ale ich segregacji. Potrzebne informacje można pozyskiwać od instytucji państwowych powołanych do zbierania informacji. Serwis internetowy GUS zawiera nieprzebrane ilości danych o funkcjonowaniu gospodarki, instytucji, firm i organizacji. **Bank Danych Lokalnych**, który jest największym w Polsce uporządkowanym zbiorem informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej, demograficznej, społecznej oraz stanie środowiska, opisującym województwa, powiaty oraz gminy jako podmioty systemu organizacji społecznej i administracyjnej państwa, a także regiony i podregiony stanowiące elementy nomenklatury jednostek terytorialnych. Jednakże w wielu przypadkach dane ze źródeł zastanych są niewystarczające, zbyt powierzchowne, zbyt ogólne lub nieaktualne, by na nich poprzestać, dlatego zwykle potrzebne są działania dla pozyskania danych pierwotnych.

Źródła danych zastanych wykorzystywanych w ewaluacji LGD

- dane statystyczne
- dane urzędowe
- dane gromadzone na portalach społecznościowych
- dane zastane w Lokalnej Grupie Działania
- dane ankiet doradztwa i ankiet oceny szkolenia
- dane realizacji planu komunikacji
- dane z ankiet zadowolenia mieszkańców, rozpoznawalności LGD i funkcjonowania LGD systematycznie gromadzone przez biuro LGD

Ankiety metodą CAWI

Najpopularniejszą metodą pozyskiwania danych pierwotnych są badania kwestionariuszowe. Polegają one na zadawaniu pytań pojedynczym osobom, ale w perspektywie zainteresowań znajdują się zagregowane dane ogólne dla wszystkich badanych. Pierwszym etapem tego typu badań jest sformułowanie pytań. Proces ten polega na postawieniu pytań ogólnych, zazwyczaj na etapie konceptualizacji badań. Z nich z kolei wyprowadzamy pytania szczegółowe. Odbywa się to poprzez identyfikację wskaźników, które będą nas informować o występowaniu i nasileniu zjawiska. W przypadku ewaluacji zewnętrznej prowadzonej zgodnie z wytycznymi MRiRW nr 5/3/2017 i 10/1/2022 zakres pytań został wstępnie określony w załącznikach do podręcznika ewaluacji. Niemniej z uwagi na pewne niedociągnięcia dokumentu część pytań została poprawiona i zmodyfikowana. Ponadto jak wskazano we wstępie Podręcznika ma on charakter pomocniczy nie obowiązkowy w stosunku do Wytycznych MRiRW.

Badania ankietowe były prowadzone techniką CAWI (Computer Assisted Web Interview). To badanie ankietowe przeprowadzane w Internecie. Opracowane narzędzie badawcze (kwestionariusz ankiety) wprowadzane jest do komputera w formie umożliwiającej wypełnienie ankiety na stronie internetowej użytkownika. Badania tego typu są stosunkowo

tanie, nie wymagają również zaangażowania wielu realizatorów. Współczesne narzędzia umożliwiają tworzenie skomplikowanych i atrakcyjnych ankiet. Można dopasować je w wymiarze graficznym i estetycznym. Dobór próby jest możliwy dwiema metodami. Ankiety można wysłać pod określone adresy mailowe, co w pewnym stopniu jest odpowiednikiem ankiety pocztowej wraz z jej zaletami i wadami. Innym sposobem jest zamieszczenie jej na stronie internetowej lub jako „wyskakujące okienko”. Metoda ta uniemożliwia kontrolę nad doborem próby, który jest faktycznie doborem przypadkowym, dodatkowo obciążonym błędem struktury społecznej i demograficznej użytkowników Internetu.

W badaniach ewaluacyjnych zastosowano obydwie techniki w zależności od badanych grup.

- Grupa nr 1: wnioskodawcy i beneficjenci.

Z tego względu, że dostępne są dane kontaktowe do tych osób możliwe było wykorzystanie aplikacji wysyłającej unikalne linki do ankiety internetowej na zdefiniowane wcześniej adresy mailowe. W tym przypadku nie obliczano minimalnej liczebności próby gdyż traktowano to badanie jako masowe, z założeniem przebadania całej populacji.

łącznie przebadano 45 osób.

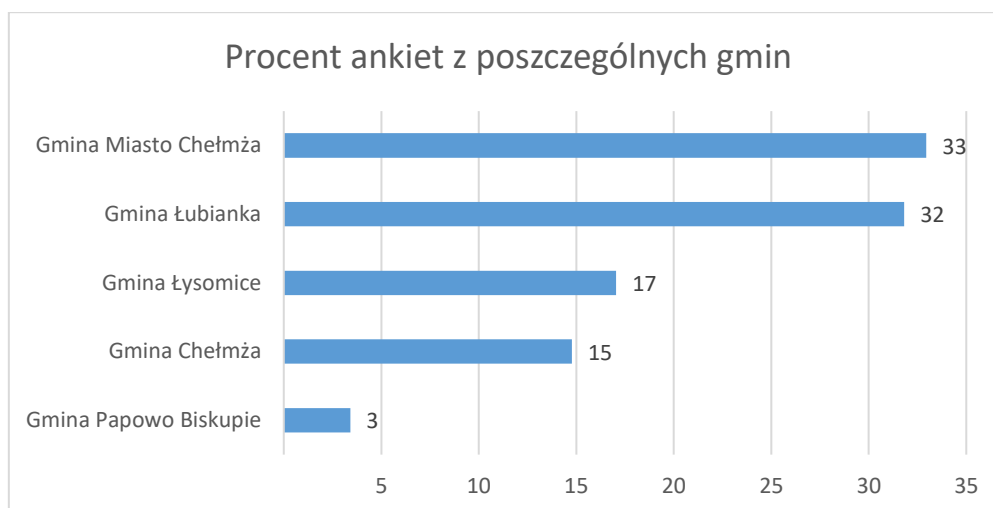
- Grupa nr 2: mieszkańcy obszaru LSR.

Pozyskanie opinii reprezentatywnej grupy mieszkańców nie jest możliwe w ramach zasobów, którymi dysponuje Zleceniodawca, dlatego opracowano procedurę zbliżoną do takiej, która pozwoli na identyfikację podglądów i opinii mieszkańców poszczególnych gmin wchodzących w skład Partnerstwa.

Linki do ankiet zostały rozesłane (przy wsparciu pracowników Biura LGD) do gmin partnerskich z prośbą o wstawienie linku na stronę internetową gminy. Dzięki temu zabiegowi pozyskane zostały dane z poszczególnych gmin odpowiadających obszarowi LSR.

łącznie przeprowadzono 299 ankiet. Z uwagi na charakter badań CAWI dokonano weryfikacji braków danych i do dalszej analizy przeznaczono 142 ankiet.

Wykres 1. Procent ankiet z poszczególnych gmin

Źródło: badania własne

Wywiady pogłębione (IDI i TDI)

To technika badań jakościowych, w której badacz prowadzi rozmowę z respondentem. Nie jest to jednak zwykła rozmowa, ale opiera się ona na przygotowanym wcześniej scenariuszu. Dokument ten nie musi zawierać konkretnych pytań, lecz wytyczne, jakie tematy rozmowy należy podjąć. Wywiad ma strukturę swobodną, mniejsze znaczenie ma kolejność zadawanych pytań a większe uzyskanie określonych informacji. Tematy są eksplorowane bardzo dogłębnie, prowadzący wywiad dopytuje i stara się zrozumieć, nie tylko fakty, ale motywy zachowania badanego. Zasadniczą rolę w badaniu odgrywają umiejętności i doświadczenie osoby prowadzącej wywiad. Ponieważ wywiady pogłębione są rozmową sam na sam z respondentem, prowadzący musi zdobyć jego zaufanie, by uzyskać czasami bardzo osobiste informacje. Wywiady indywidualne stosuje się gdy zachodzi potrzeba eksploracji pola zainteresowań, przygotowania do konstruowania narzędzi jakościowych lub do interpretacji trudnych do wyjaśnienia wyników badań ilościowych. Wywiady prowadzone były metodą TDI (telefoniczny wywiad pogłębiony) przede wszystkim ze względu na oczekiwania respondentów oraz krótki czas na realizację tego zadania.

Wywiady prowadzono z następującymi osobami:

- 2 wywiady z członkami Rady
- 3 wywiady z wnioskodawcami realizującymi projekty
- 3 wywiady z wnioskodawcami, których projekty nie są realizowane
- Wywiad z dyrektorem Biura
- Wywiady z przedstawicielami gmin (po 1 z gminy)

Zogniskowany Wywiad Grupowy (FGI fokus)

Tym różni się od wywiadu indywidualnego, że prowadzący badanie, nazywany moderatorem, przepytuje jednocześnie grupę kilku osób. Zazwyczaj grupy fokusowe mają liczebność od 8 do 12 osób, lecz w specyficznych przypadkach może być ich mniej lub więcej. Ważną cechą grupy jest jej homogeniczność - powinno się unikać zróżnicowania grup ze względu na płeć, wiek, status społeczny czy różnice intelektualne. Wynika to z zasadniczego celu prowadzenia badań tą metodą, czyli wewnętrznej dyskusji grupowej i interakcji w grupie. Dzięki tej metodzie można w tym samym czasie zdobyć informacje od kilku osób, pogłębiając ją dodatkowo o spostrzeżenia dotyczące dyskusji pomiędzy uczestnikami.

Wywiady tą metodą charakteryzują się większym skomplikowaniem organizacyjnym. Wymagane jest zebranie odpowiedniej grupy osób w jednym miejscu o jednym czasie. Często na spotkanie zaprasza się więcej osób i prowadzi się selekcję tych, którzy lepiej pasują do profilu grupy i dają większą rękomię udzielania informacji i wymiany zdań. Wywiady grupowe, z uwagi na dyskusję wielu osób, muszą być rejestrowane co umożliwi późniejsze zidentyfikowanie, jak kształtowała się rozmowa, która osoba wypowiadała dane poglądy i jak te poglądy zmieniały się w trakcie dyskusji. Zogniskowane wywiady grupowe realizuje się w specjalnych pomieszczeniach zwanych fokusowniami, które są wyposażone w weneckie lustro umożliwiające zleceniodawcy obserwację wywiadu. W miejscowościach, gdzie nie ma fokusowni stosuje się technikę wywiadów naturalnych.

Wywiad prowadzono w grupie pracowników biura LGD, członków Zarządu, członków Rady wnioskodawców oraz członków Partnerstwa.

Zogniskowany wywiad grupowy (FGI) prowadzony w ramach ewaluacji pozwala pozyskać informacje w skumulowany sposób. Dodatkowo wartość pozyskanych informacji wzmocniona jest poprzez odpowiednie wykorzystanie procesów grupowych.

5. Opis wyników badania wraz z ich interpretacją.

5.1. Charakterystyka obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju

Liczba ludności regionu to suma liczby urodzin i zgonów, a także ruchów ludności z i do danego regionu. Poniższa tabela prezentuje zmiany, jakie zaszły w tym obszarze w latach 2015-2021. W 2021 roku badany obszar zamieszkiwały 46 243 osoby; to o 692 więcej, niż w roku 2015 (1,5% wzrost). Analizując dane umieszczone w tabeli poniżej można zaobserwować, że sytuacja w poszczególnych gminach LGD jest bardzo zróżnicowana - w niektórych regionach odnotowano spadek liczby ludności (w tym największy, 4,5%, w gminie miejskiej Chełmża), w innych natomiast zauważalny wzrost (największy, równy 12,3% odnotowano w gminie Łubianka).

Tabela 1. Ludność ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	2086210	2083927	2082944	2077775	2072373	2061942	brak danych
Chełmża (gmina miejska)	14854	14769	14645	14532	14449	14362	14181
Chełmża (gmina wiejska)	9879	9835	9820	9838	9826	9811	9792
Łubianka	6775	6853	7008	7133	7293	7438	7607
Łysomice	9685	9793	9882	10019	10155	10287	10406
Papowo Biskupie	4358	4377	4376	4360	4343	4300	4257
Suma dla gmin LGD	45551	45627	45731	45882	46066	46198	46243

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Istotnym wskaźnikiem dla rozwoju przedsiębiorczości jest średni odsetek osób w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem; Dla LGD Ziemia Gotyku na rok 2021 wynosił on 61,7%. Porównując poszczególne wartości umieszczone w tabeli poniżej, można stwierdzić, że utrzymują się one na zbliżonym poziomie. Najwyższy wskaźnik udziału ludności w wieku produkcyjnym odnotowano w roku 2021 w gminie Łubianka (62,5%), a najniższy - 61,1% - w gminie wiejskiej Chełmża. Warto nadmienić, że we wszystkich gminach na badanym obszarze liczba ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem spadała - średnio o 3,6%. Jeśli chodzi o region, w którym jest to najbardziej widoczne, należy wymienić tu gminę miejską Chełmża - spadek omawianego wskaźnika osiągnął tu wartość 4,7%.

Tabela 2. Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	62,7	62,2	61,5	60,9	60,4	59,9	brak danych

Chełmża (gmina miejska)	64,2	63,6	62,9	62,5	61,8	61,3	61,2
Chełmża (gmina wiejska)	63,3	62,9	62,5	61,9	61,5	61,2	61,1
Łubianka	64,4	64,4	63,5	63,1	63	62,8	62,5
Łysomice	64,4	63,8	63,7	63,2	62,9	62,4	62,1
Papowo Biskupie	63,7	63,1	62,5	62,8	62,6	62	61,5
Średnia dla gmin LGD	64,0	63,6	63,0	83,9	62,4	61,9	61,7

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik obciążenia demograficznego to stosunek liczby dzieci i osób w starszym wieku (65 i więcej lat) do liczby osób znajdujących się w przedziale wiekowym 15-64. Poniższa tabela prezentuje, w jakim tempie osób z taką metryką przybywa na terenie LGD Ziemia Gotyku. Średnio, w 2021 roku na badanym obszarze 14,8% ludności miało więcej niż 65 lat; to niemal 20% wzrost w porównaniu z 2015 rokiem, w którym odsetek takich osób odnotowano na poziomie 12,4%. W badanym okresie najwięcej seniorów przybyło w gminie Łysomice (27,4%) oraz w gminie wiejskiej Chełmża (25,9%), natomiast najmniej – w gminie Łubianka (11,1%).

Tabela 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego (odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem)

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	15,3	15,9	16,5	17,1	17,7	18,3	brak danych
Chełmża (gmina miejska)	13,9	14,3	14,8	15,3	15,8	16,3	16,7
Chełmża (gmina wiejska)	13,1	13,8	14,1	14,7	15,2	15,8	16,5
Łubianka	10,8	11	11,3	11,5	11,7	12	12
Łysomice	10,6	11	11,3	12	12,3	12,9	13,5
Papowo Biskupie	13,5	13,7	14,1	14,2	14,6	15	15,2
Średnia dla gmin LGD	12,4	12,8	13,1	11,3	13,9	14,4	14,8

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Dane umieszczone w tabeli poniżej potwierdzają, że – podobnie jak cała Polska – gminy LGD Ziemia Gotyku bogacą się. Średnie wydatki budżetów gmin na jednego mieszkańca w 2020 roku wzrosły o połowę, z poziomu 1118 zł do 1707 zł na jednego mieszkańca. Największy wzrost badanego wskaźnika zaobserwowano w 2020 roku w gminie miejskiej Chełmża - wydatki wzrosły tu ponad dwukrotnie. Jeśli chodzi o największą wartość odnotowaną na terenie gmin LGD, to należy tu wymienić gminę Łysomice - 1990 zł na jednego mieszkańca; jest to jednocześnie region, w którym wzrost badanego wskaźnika jest najmniejszy, równy 29,4%.

Tabela 4. Wydatki budżetów gmin na jednego mieszkańca (w złotych)

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Średnia z 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	1 086	1 126	1 290	1 506	1 535	1 604	brak danych
Chełmża (gmina miejska)	787	890	1 003	1 220	1 571	1 715	brak danych
Chełmża (gmina wiejska)	1 181	1 220	1 156	1 546	1 522	1 544	brak danych
Łubianka	1 082	1 194	1 570	2 189	2 129	1 813	2 101
Łysomice	1 538	1 544	2 121	2 273	1 957	1 990	brak danych
Papowo Biskupie	1 002	1 089	1 153	1 453	1 463	1 473	brak danych
Suma końcowa	1 118	1 187	1 401	1 736	1 728	1 707	2 101

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Na podstawie danych umieszczonych w poniżej tabeli można zaobserwować, że na przestrzeni lat 2015-2020 w gminach LGD Ziemia Gotyku spada liczba osób objętych środowiskową pomocą społeczną. W 2020 roku z takiej pomocy skorzystało średnio 727 osób na 10 tysięcy mieszkańców - to ponad 42% spadek w porównaniu z rokiem 2015, kiedy takich osób na badanym obszarze było średnio 1257. Najwięcej beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej zamieszkiwało w 2020 roku gminę Papowo Biskupie (1238 na 10 tysięcy ludności), natomiast najmniej - gminę Łubianka (443 na 10 tysięcy ludności). Największy spadek liczby osób korzystających z takiej pomocy zarejestrowano w gminach Łubianka (-48,2%) oraz Chełmża (gmina wiejska - 47%, gmina miejska - 46,6%).

Tabela 5. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności.

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	966	883	802	723	659	596	brak danych
Chełmża (gmina miejska)	1592	1468	1271	1109	958	850	brak danych
Chełmża (gmina wiejska)	878	707	588	588	544	465	brak danych
Łubianka	856	934	813	705	543	443	brak danych
Łysomice	956	887	747	736	713	640	brak danych
Papowo Biskupie	2004	1773	1585	1410	1324	1238	brak danych
Średnia dla gmin LGD	1257,2	1153,8	1000,8	759,2	816,4	727,2	brak danych

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na obszarze gmin objętych LGD Ziemia Gotyku na przestrzeni lat 2015-2021 rośnie. W 2021 roku było ich średnio 872 - to ponad 20% wzrost w porównaniu z rokiem 2015, w którym takich podmiotów odnotowano nieco ponad 720.

Największy wzrost omawianego wskaźnika zarejestrowano w gminach Łubianka (37,7%) oraz Łysomice (27,7%); ta ostatnia jest jednocześnie gminą z największą liczbą podmiotów zarejestrowanych na badanym obszarze w roku 2021, równą 1345. Druga w kolejności jest pod tym względem gmina miejska Chełmża z 1248 odnotowanymi podmiotami i jednocześnie najmniejszym wzrostem takowych (7,7%).

Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	193470	194099	195717	197657	203548	209750	brak danych
Chełmża (gmina miejska)	1159	1156	1159	1176	1183	1221	1248
Chełmża (gmina wiejska)	614	618	605	641	681	706	738
Łubianka	567	579	585	643	698	749	781
Łysomice	1053	1074	1099	1157	1210	1278	1345
Papowo Biskupie	209	208	214	222	231	240	246
Średnia dla gmin LGD	720,4	727,0	732,4	639,8	667,2	699,0	726,3

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Na badanym obszarze w systemie REGON rejestruje się coraz więcej osób fizycznych, prawnych oraz prowadzących działalność rolniczą. W 2021 roku na 10 tys. mieszkańców było zarejestrowanych średnio 906 takich podmiotów. To prawie 20% wzrost w porównaniu z 2015 rokiem, kiedy liczba ta wynosiła 761. Region, w którym odnotowano największy wzrost w tym zakresie to gmina Łubianka (22,7%) oraz gmina wiejska Chełmża (21,2%) natomiast najmniejszy – w gminie miejskiej Chełmża (12,8%). W 2021 roku najwięcej podmiotów wpisanych do REGON zamieszkiwało gminę Łysomice (1293 na 10 tysięcy ludności), a najmniej – gminę Papowo Biskupie (578 na 10 tysięcy ludności).

Tabela 7. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	927	931	940	951	982	1017	brak danych
Chełmża (gmina miejska)	780	783	791	809	819	850	880
Chełmża (gmina wiejska)	622	628	616	652	693	720	754
Łubianka	837	845	835	901	957	1007	1027
Łysomice	1087	1097	1112	1155	1192	1242	1293
Papowo Biskupie	480	475	489	509	532	558	578
Średnia dla gmin LGD	761,2	765,6	768,6	671,0	698,8	729,5	906,4

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów na 10 tysięcy ludności w wieku produkcyjnym to istotny wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości. Na podstawie danych umieszczonych w poniższej tabeli można zauważyć, że badany wskaźnik rośnie - średnio o 5,6%. Region, który zdecydowanie wybija się na tle pozostałych, to gmina Łysomice, z prawie 17% wzrostem liczby nowo zarejestrowanych podmiotów; to jednocześnie region, w którym takich podmiotów było w 2021 roku najwięcej (186 na 10 tysięcy ludności w wieku produkcyjnym). Gmina miejska Chełmża oraz Łubianka to regiony, w których wzrost podmiotów nowo zarejestrowanych na 10 tysięcy ludności w wieku produkcyjnym był natomiast najmniejszy - odpowiednio 0,9% i 0,6%. Warto jednak zaznaczyć, że we wszystkich gminach LGD zaobserwowano wzrost omawianego wskaźnika. Jeśli chodzi o najmniejszą wartość w całym zestawieniu, to należy tu wymienić gminę Papowo Biskupie, dla której liczba nowo zarejestrowanych podmiotów wyniosła w 2021 roku 92.

Tabela 8. Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	131	124	129	148	143	127	brak danych
Chełmża (gmina miejska)	112	96	114	128	121	124	113
Chełmża (gmina wiejska)	96	92	67	149	104	105	100
Łubianka	167	152	126	209	198	146	168
Łysomice	159	166	196	174	153	160	186
Papowo Biskupie	90	83	95	99	77	83	92
Średnia dla gmin LGD	124,8	117,8	119,6	127,7	111,5	104,8	131,8

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Jednym z filarów, na którym budowany jest kapitał społeczny są fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne. Dla obszaru LGD Ziemia Gotyku średnia liczba takich organizacji na 10 tys. mieszkańców wynosiła w 2021 roku 31; to blisko 16% wzrost w porównaniu z rokiem 2015, w którym odnotowano ich 26. Najwięcej fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych zarejestrowano w 2021 roku na badanym obszarze w gminie Łubianka (46 na 10 tysięcy mieszkańców); w pozostałych regionach liczba ta nie przekroczyła 30 - najmniej, 19 organizacji, odnotowano w gminie Papowo Biskupie. Jeśli chodzi o największy wzrost liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych zaobserwowany w latach 2015-2021 na badanym obszarze, to należy tu wymienić gminę Łysomice (31,8%) oraz gminę miejską Chełmża (30,4%); najmniejszy natomiast, odpowiednio 3,6% i 5,6%, zarejestrowano w gminie wiejskiej Chełmża oraz gminie Papowo Biskupie.

Tabela 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	31	32	34	33	34	35	brak danych
Chełmża (gmina miejska)	23	26	29	30	30	30	30
Chełmża (gmina wiejska)	28	31	31	30	32	29	29
Łubianka	41	41	40	42	43	44	46
Łysomice	22	23	23	24	25	27	29
Papowo Biskupie	18	18	18	18	18	19	19
Średnia dla gmin LGD	26,4	27,8	28,2	24,5	26,0	25,8	30,6

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Na obszarze oddziaływania LGD Ziemia Gotyku spada liczba osób bezrobotnych. Średnio, w 2021 roku takich osób zarejestrowano 315 – to ponad 43% spadek w porównaniu z rokiem 2015, kiedy osób bez pracy było średnio 558. Prawie o połowę zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych w gminie Łysomice i podobnie, choć nieco mniej, w gminie wiejskiej Chełmża. Najwięcej osób bez pracy (635) zamieszkuje gminę miejską Chełmża, z kolei najmniej - gminę Łubianka (164). W sumie, na terenie gmin LGD w 2021 roku zarejestrowanych było 1574 bezrobotnych, z czego 628 to mężczyźni, a 946 to kobiety.

Tabela 10. Bezrobotni zarejestrowani ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
KUJAWSKO-POMORSKIE	107255	98522	81543	72655	64060	73482	brak danych
Chełmża (gmina miejska)	1114	958	827	692	657	789	635
Chełmża (gmina wiejska)	599	505	386	345	295	364	310
Łubianka	259	230	199	164	153	193	164
Łysomice	456	367	301	245	222	273	231
Papowo Biskupie	363	363	340	268	273	274	234
Średnia dla gmin LGD	558,2	484,6	410,6	342,8	266,7	315,5	314,8

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

5.2. Opinie i potrzeby mieszkańców obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju

Prawie 40% ankietowanych twierdzi, że ich gmina jest dobrym miejscem do życia, z czego 12% osób zdecydowanie zgadza się z tym stwierdzeniem. Przeciwnego zdania jest 30% badanych. Prawie co trzeci z respondentów wybrał odpowiedź *trochę tak jest, a trochę nie*.

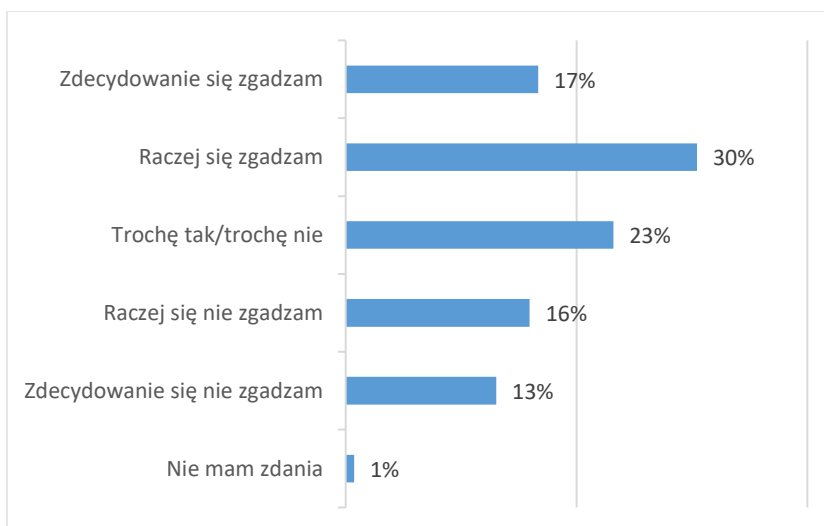
Wykres 2. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?

Źródło: badania własne

Niespełna połowa respondentów deklaruje, że od 2016 roku warunki do życia w ich gminie poprawiły się, z czego 17% badanych zdecydowanie się z tym zgadza. Jednoznacznego stanowiska w tej kwestii nie zajął co czwarty ankietowany (odpowiedzi „trochę tak, trochę nie”, „nie mam zdania”), natomiast według 29% badanych warunki do życia w ich gminie nie poprawiły się w ostatnich latach.

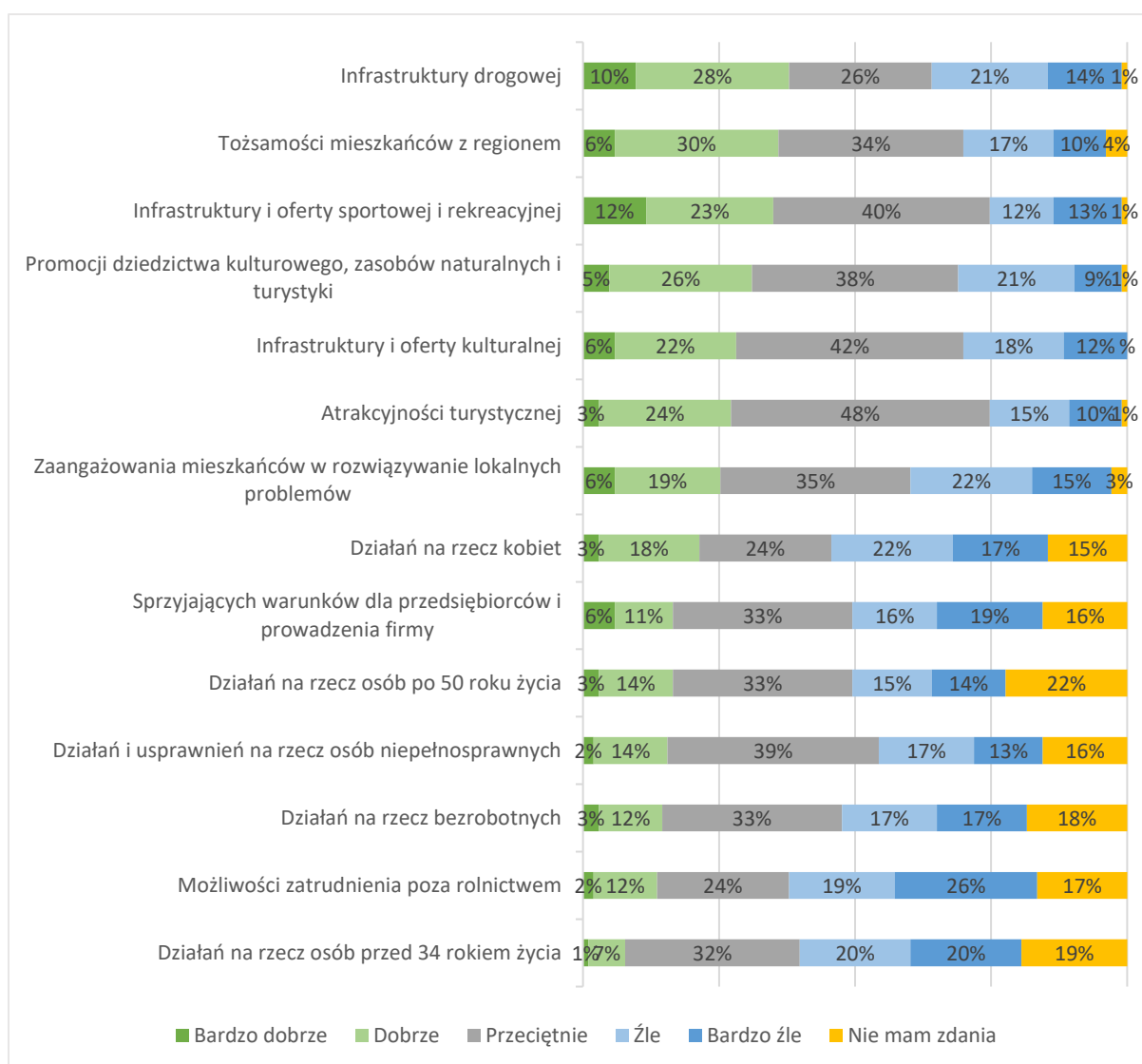
Wykres 3. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnich latach (od 2016 roku) warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”?

Źródło: badania własne

Mieszkańcy, poproszeni o ocenę ich gminy na różnych płaszczyznach, najwyższe noty przyznali infrastrukturze drogowej (38% pozytywnych wskazań, łącznie *bardzo dobrze* i *dobrze*), tożsamości mieszkańców z regionem (36%) oraz infrastrukturze i ofercie sportowej i rekreacyjnej (35%). Jeśli chodzi o obszary, które w tym zestawieniu ankietowani ocenili najmniej przychylnie, należy tu wymienić możliwości zatrudnienia poza rolnictwem (46% odpowiedzi „źle” i „bardzo źle”), działania na rzecz osób przed 34. rokiem życia (41%) oraz na rzecz kobiet (40%). Prawie połowa respondentów przeciętnie oceniła atrakcyjność turystyczną regionu.

Wykres 4. Jak obecnie ocenia Pan/i swoją gminę pod względem:

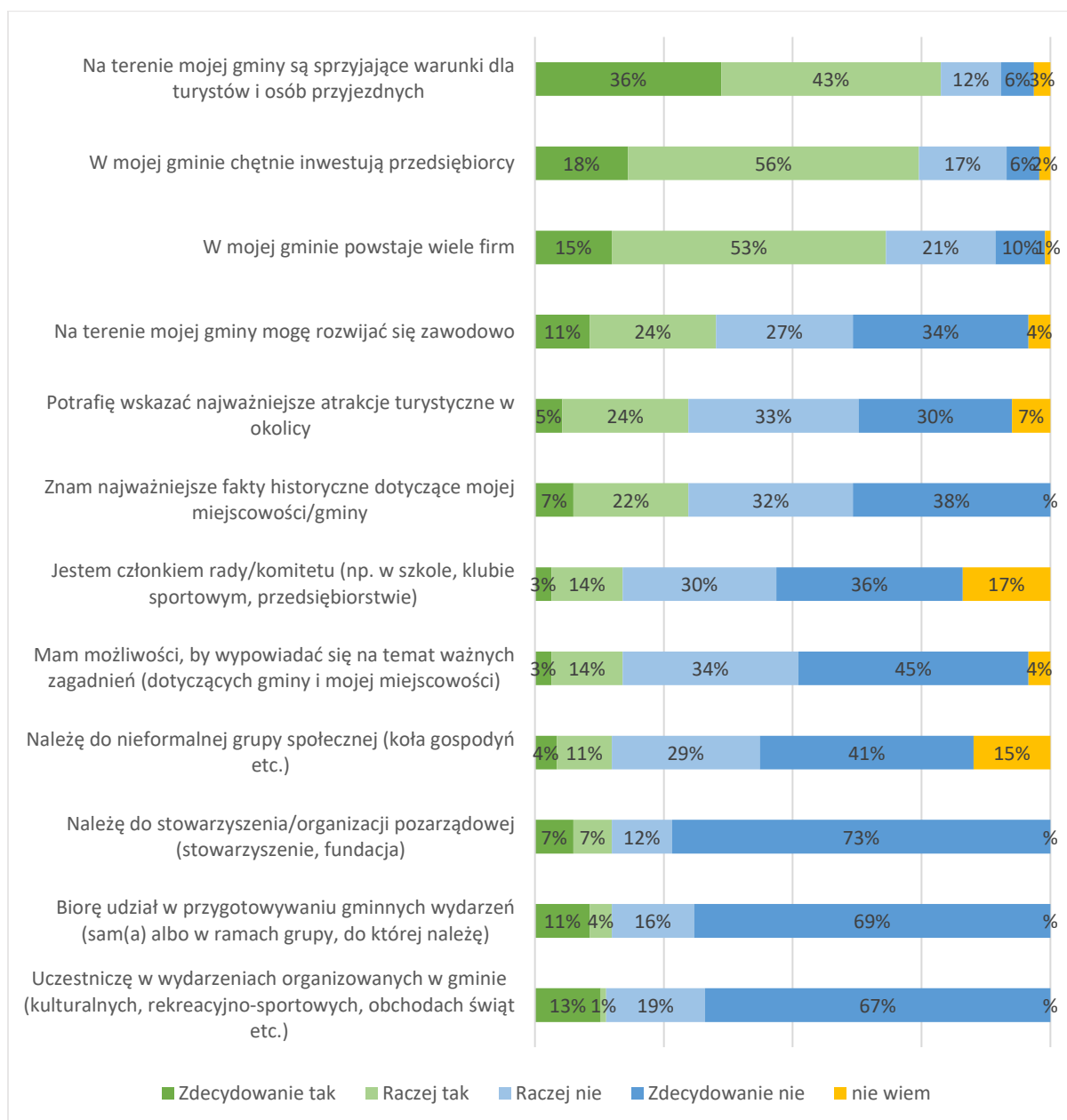

Źródło: badania własne

Zdaniem 79% mieszkańców na terenie ich gminy panują sprzyjające warunki dla turystów i osób przyjezdnych. ¾ ankietowanych jest zdania, że przedsiębiorcy chętnie w niej inwestują,

a 68% odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak” otrzymało stwierdzenie, że w danej gminie powstaje wiele firm. Jeśli chodzi o obszary, które badani ocenili negatywnie, są to głównie kwestie związane z bezpośrednim zaangażowaniem mieszkańców w funkcjonowanie gminy; 86% respondentów nie uczestniczy w wydarzeniach organizowanych w ich okolicy, a 85% nie bierze udziału w ich przygotowaniu. Taki sam odsetek osób nie należy do żadnego stowarzyszenia, fundacji ani organizacji pozarządowej w ich gminie.

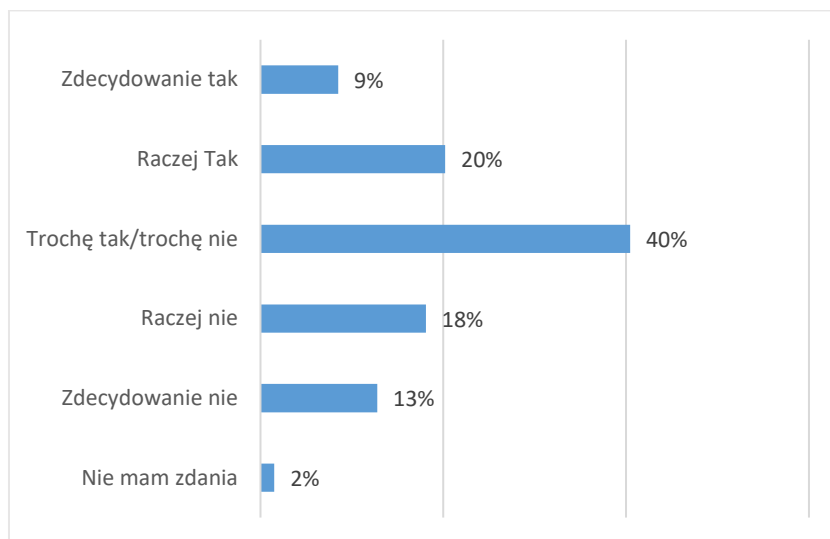
Wykres 5. Proszę ustosunkować się do poniższych stwierdzeń:

Źródło: badania własne

Opinie mieszkańców co do warunków życia w gminie są podzielone - 29% osób jest z nich zadowolonych (odpowiedzi „zdecydowanie tak”, „raczej tak”), a 31% nie jest (odpowiedzi „zdecydowanie nie”, „raczej nie”). Największy odsetek ankietowanych (40%) zaznaczył odpowiedź „trochę tak, trochę nie”.

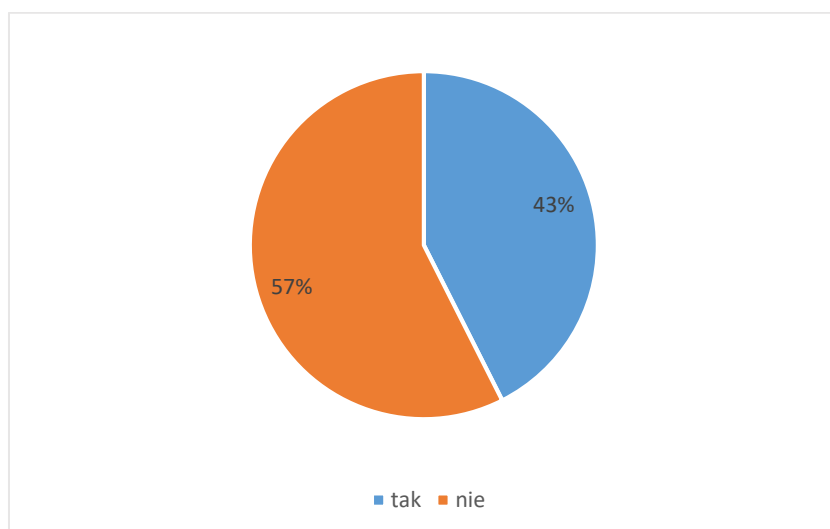
Wykres 6. Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w gminie?

Źródło: badania własne

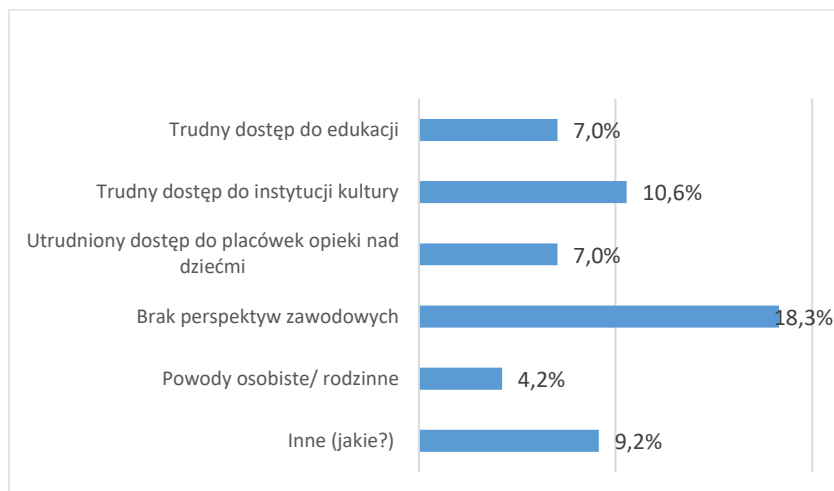
Aż 43% osób rozważa zmianę miejsca zamieszkania. Jako główny powód decyzji o ewentualnej przeprowadzce ankietowani wskazują brak perspektyw zawodowych w ich gminie (18,3% odpowiedzi). Pozostaniu w aktualnym miejscu zamieszkania nie sprzyja ponadto trudny dostęp do instytucji kultury - takiej odpowiedzi udzieliło 10,6% respondentów.

Wykres 7. Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?

Źródło: badania własne

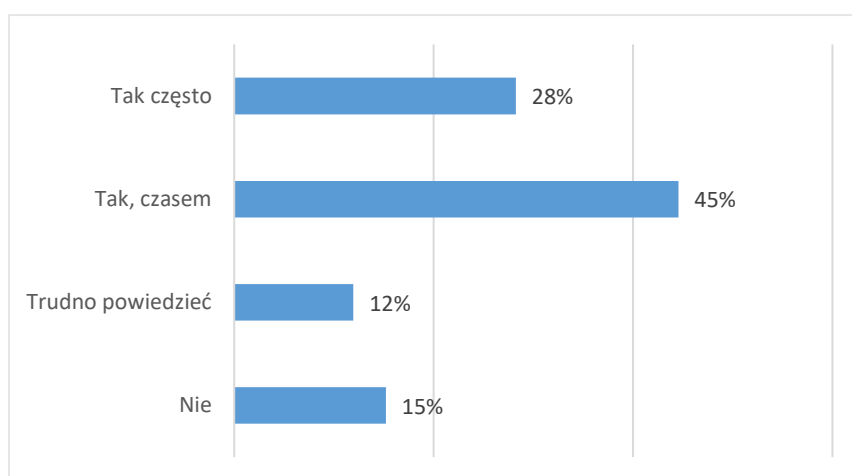
Wykres 8. Jakie są powody?

Źródło: badania własne

Większość badanych (73%), począwszy od 2016 roku osobiście korzystała z obiektów finansowanych ze środków unijnych, z czego 28% korzystała z nich często. 15% ankietowanych przyznaje, że w badanym okresie nie korzystało z takich obiektów.

Tabela 11. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z infrastruktury / obiektów finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?

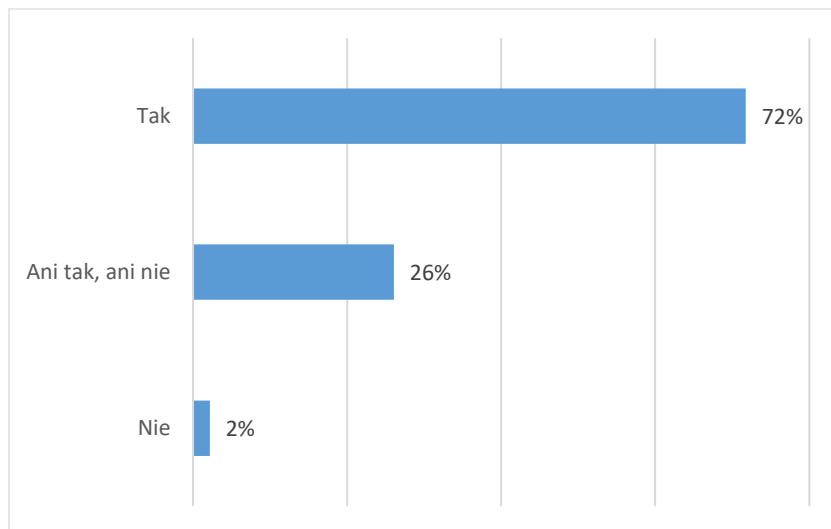

Źródło: badania własne

Ankietowani uważają, że projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców - taką opinie wyraża 72% osób. Co czwarty badany na zadane

pytanie udzielił odpowiedzi „ani tak, ani nie”. Według 2% respondentów wspomniane projekty nie są niezbędne.

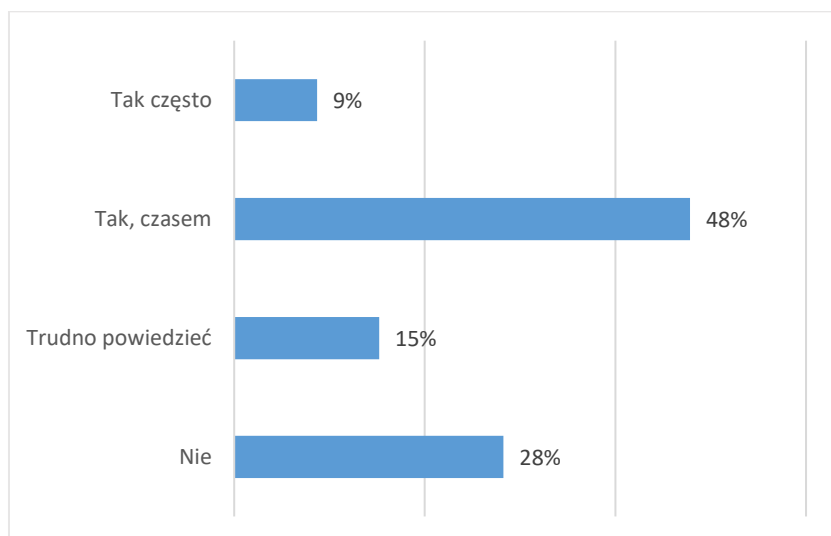
Wykres 9. *Czy Pana/i zdaniem projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?*

Źródło: badania własne

Ponad połowa badanych (57%) przyznaje, że począwszy od 2016 roku osobiście korzystała ze szkoleń, spotkań, festynów finansowanych ze środków unijnych. 15% respondentów ma trudności z odpowiedzią na to pytanie, natomiast z wymienionych projektów nie korzystało w danym okresie 28% ankietowanych.

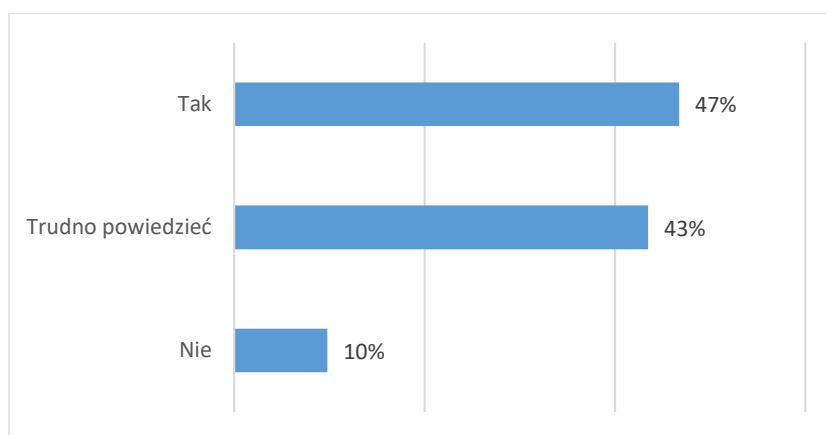
Wykres 10. *Czy Pan/i osobiście korzystał/a z projektów takich jak szkolenia, spotkania, festyny finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?*

Źródło: badania własne

Odpowiedzi ankietowanych na pytanie czy ich zdaniem szkolenia, spotkania oraz festyny cieszą się zainteresowaniem mieszkańców rozłożyły się mniej więcej po równo pomiędzy „tak” (47%), a „trudno powiedzieć” (43%). Zdaniem 10% badanych projekty te nie są popularne wśród mieszkańców.

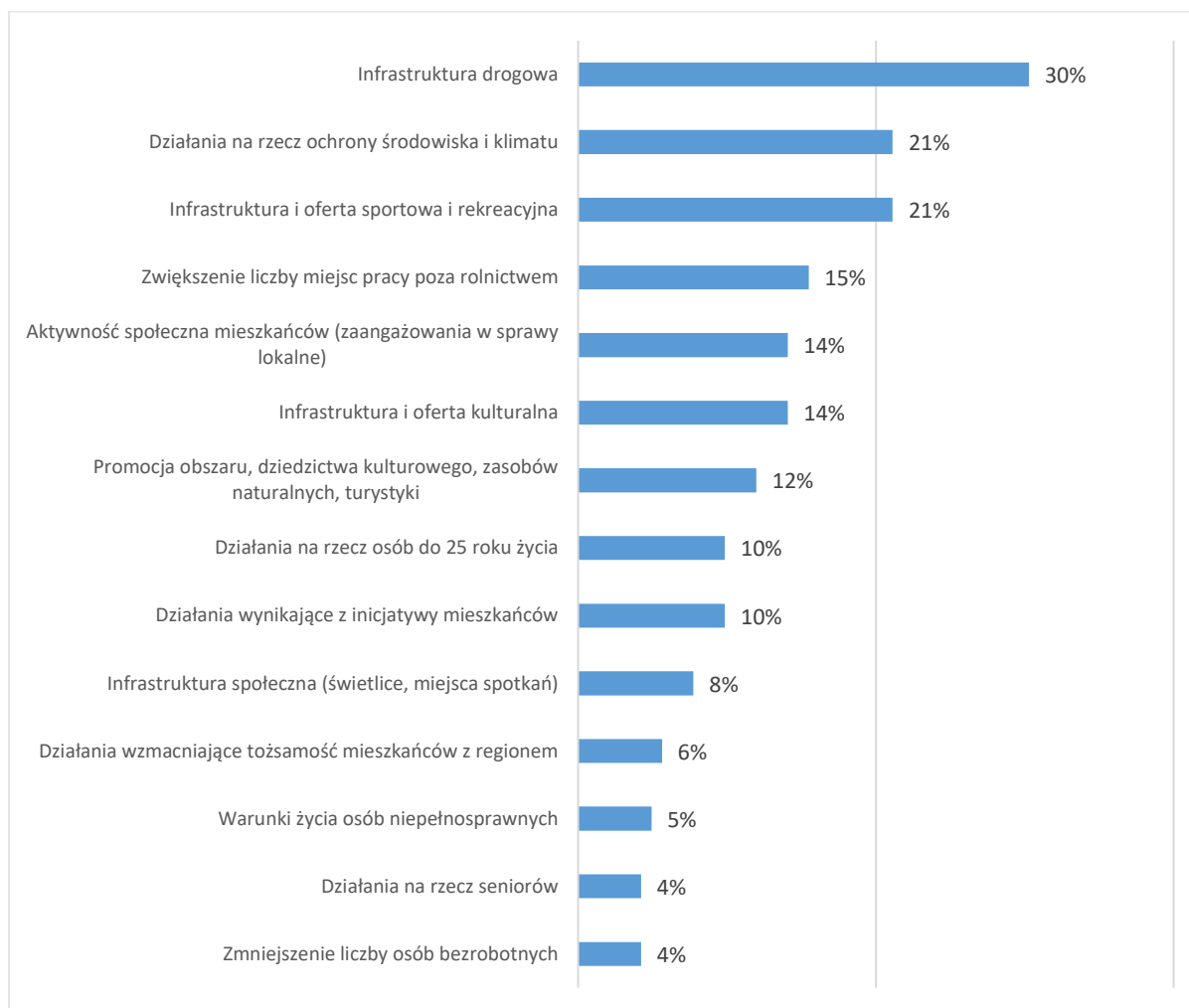
Wykres 11. Czy Pana/i zdaniem projekty te cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?

Źródło: badania własne

Gdyby mieszkańcy mieli możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie, w pierwszej kolejności przeznaczyliby je na infrastrukturę drogową (30,3% wskazań). Działania na rzecz ochrony środowiska i klimatu oraz infrastruktura i oferta sportowa i rekreacyjna to obszary, które dofinansowałoby 21% respondentów. Najmniejszym zainteresowaniem cieszą się działania na rzecz seniorów oraz zmniejszenie liczby osób bezrobotnych (oba obszary otrzymały 4,2% głosów), a także warunki życia osób niepełnosprawnych (4,9%).

Wykres 12. *Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności?*

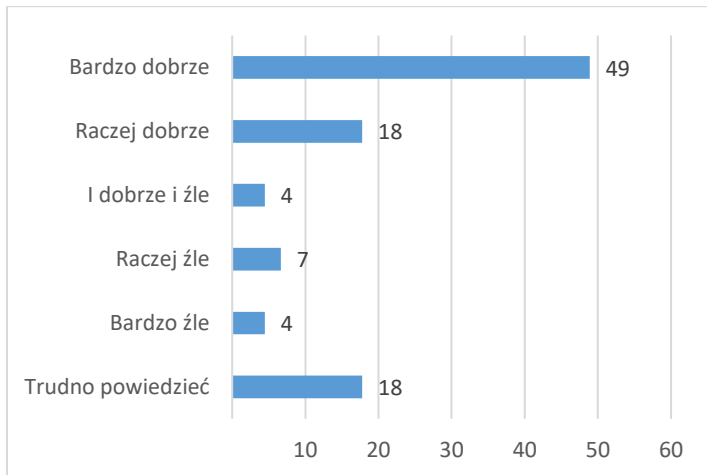
Źródło: badania własne

5.3. Funkcjonowanie LGD

Ocena pracy biura

Ponad połowa badanych pozytywnie ocenia działalność LGD Ziemia Gotyku, z czego 49% ocenia to działanie bardzo dobrze. Nieprzychylnie o działaniach prowadzonych przez LGD wypowiedziało się 11% respondentów, a 18% nie miało w tej kwestii jednoznacznego zdania.

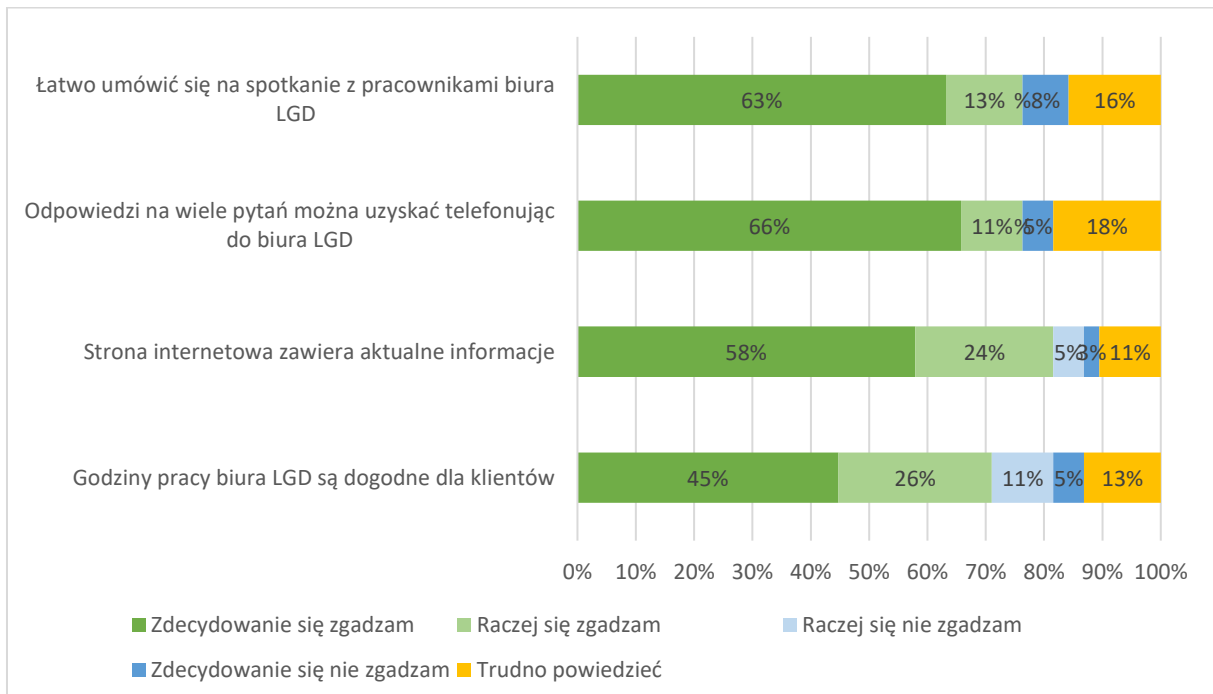
Wykres 13. Jak Pan/Pani ocenia działalność LGD Ziemia Gotyku?

Źródło: badania własne

Ocenie poddane zostały także informacje pojawiających się na stronie internetowej, 82% badanych uważa je za aktualne. Mieszkańcy dobre zdanie mają także na temat pomocy udzielanej im podczas rozmów telefonicznych i osobistych spotkań z pracownikami. Więcej negatywnych opinii (16% głosów) pojawiło się na pytanie o dogodność godzin pracy biura.

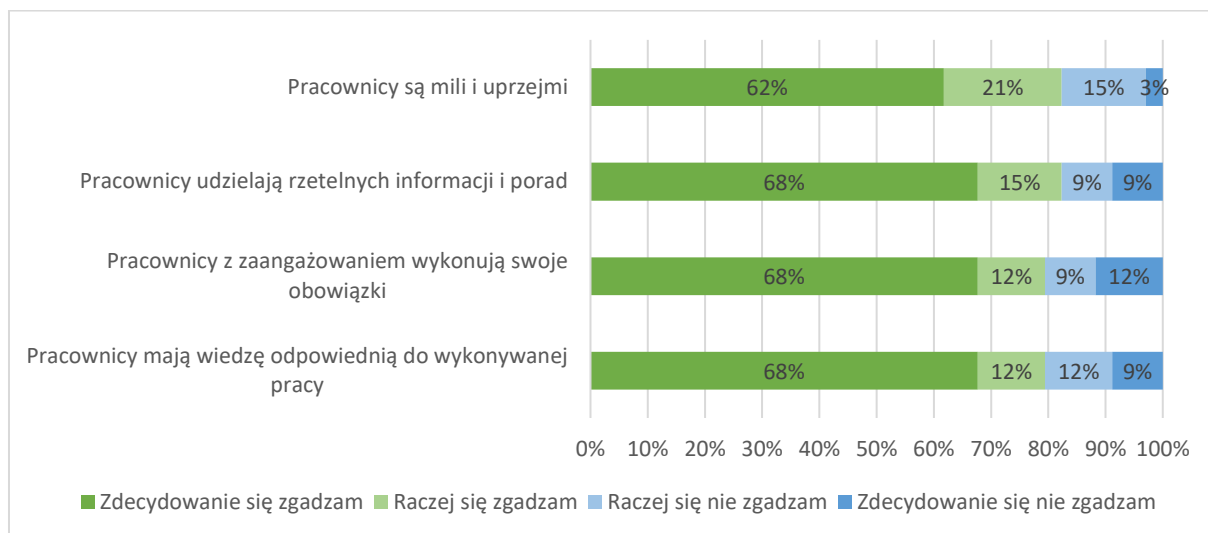
Wykres 14. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące Biura LGD

Źródło: badania własne

Znaczna większość respondentów uważa, że pracownicy mają odpowiednią wiedzę do wykonywanej przez nich pracy, swoje obowiązki wykonują z zaangażowaniem, udzielają rzetelnych informacji i porad, a także są mili i uprzejmi.

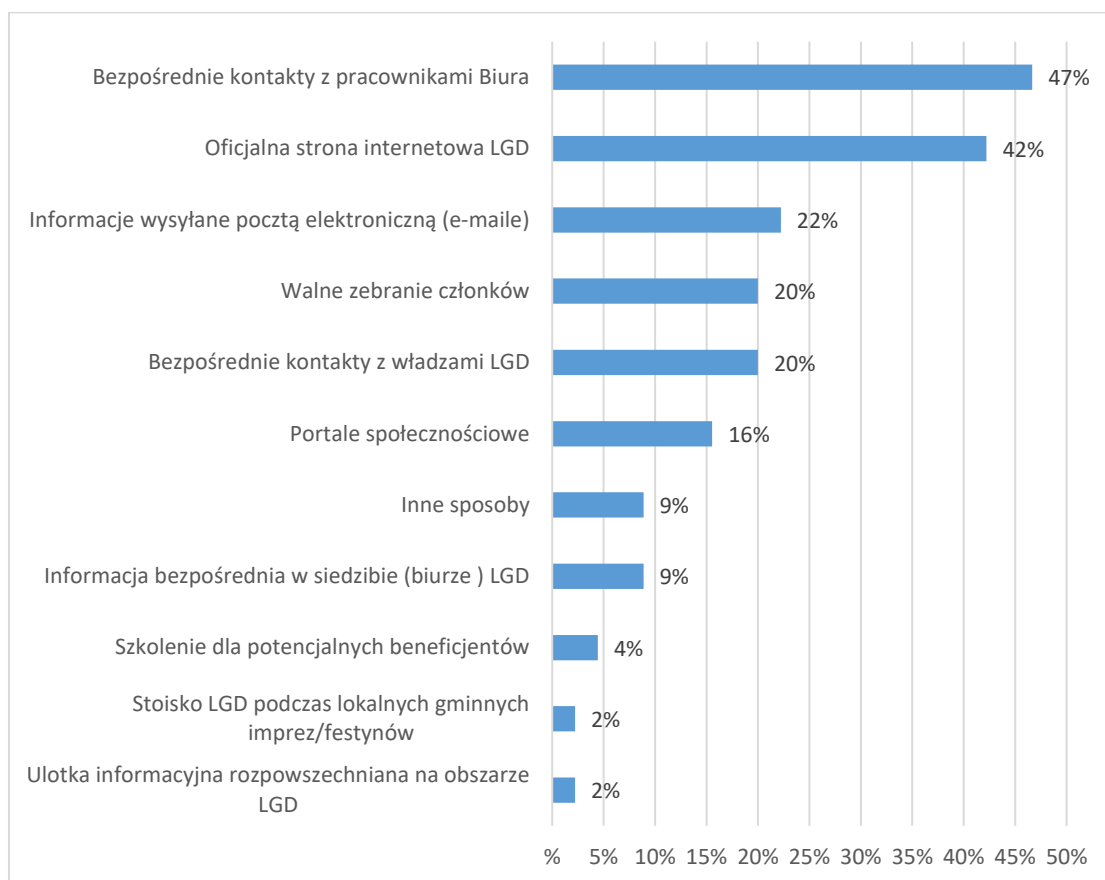
Wykres 15. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące pracowników biura LGD

Źródło: badania własne

„Bezpośrednie kontakty z pracownikami biura” – to najczęściej podawane źródło informacji na temat funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania (47% głosów). Mieszkańcy równie często korzystają z oficjalnej strony internetowej LGD (42% głosów). W odpowiedziach pojawiały się także kanały informacyjne takie jak: poczta elektroniczna (22%), spotkania na walnych zebraniach (20%) i bezpośrednie kontakty z władzami LGD (20%). Rzadziej wybierano ulotkę informacyjną (2%), czy stoisko LGD podczas lokalnych uroczystości (2%).

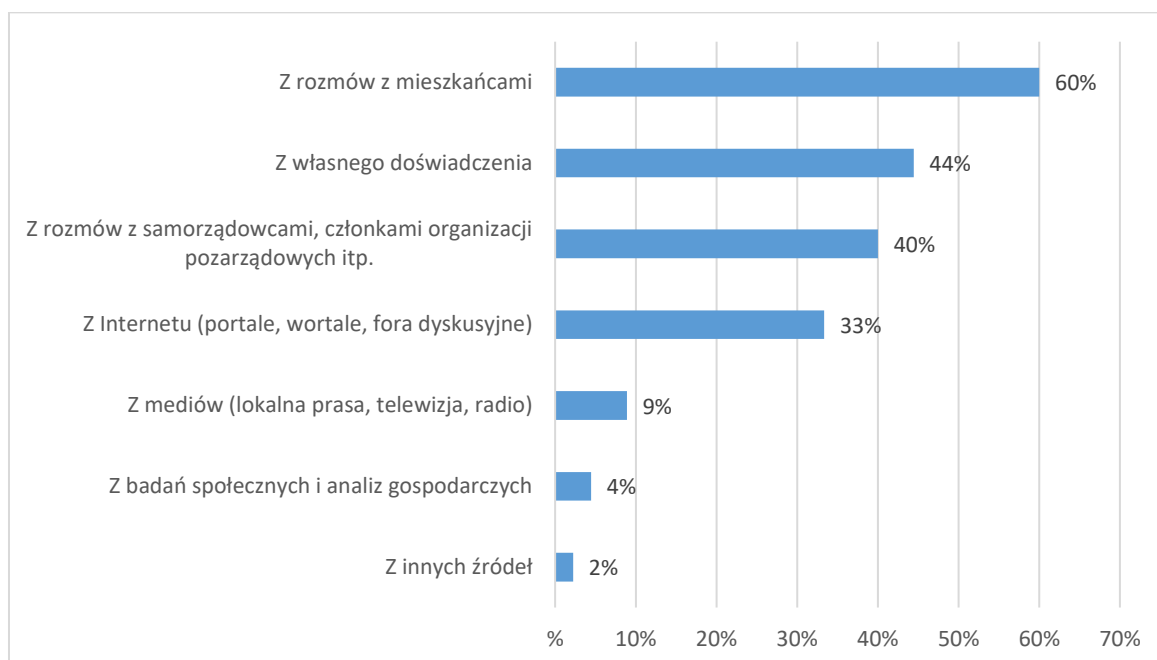
Wykres 16. Skąd czerpie Pan/Pani informacje dotyczące funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania?

Źródło: badania własne

Jeśli chodzi natomiast o źródła informacji o potrzebach mieszkańców, respondenci podawali najczęściej bezpośrednie rozmowy z osobami zamieszkującymi teren LGD (60%). Potencjalni grantobiorcy czerpią również z własnego doświadczenia (44%), a także rozmów z samorządowcami (40%). Często korzystają także z Internetu (33%). Rzadziej używają w tym celu mediów, badań, czy innych źródeł.

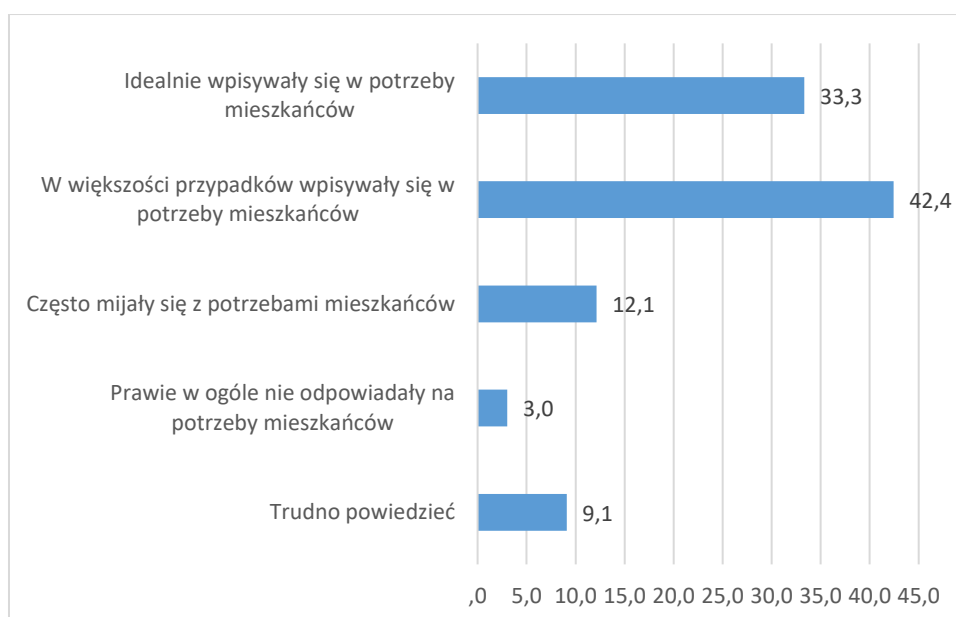
Wykres 17. Skąd, przede wszystkim, czerpie Pan(i) informacje o potrzebach mieszkańców?

Źródło: badania własne

Większość mieszkańców uważa, że nabory wniosków ogłoszone przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców (75%). Innego zdania jest kolejne 15% badanych, niemal co dziesiąty zapytany nie potrafił odpowiedzieć na to pytanie.

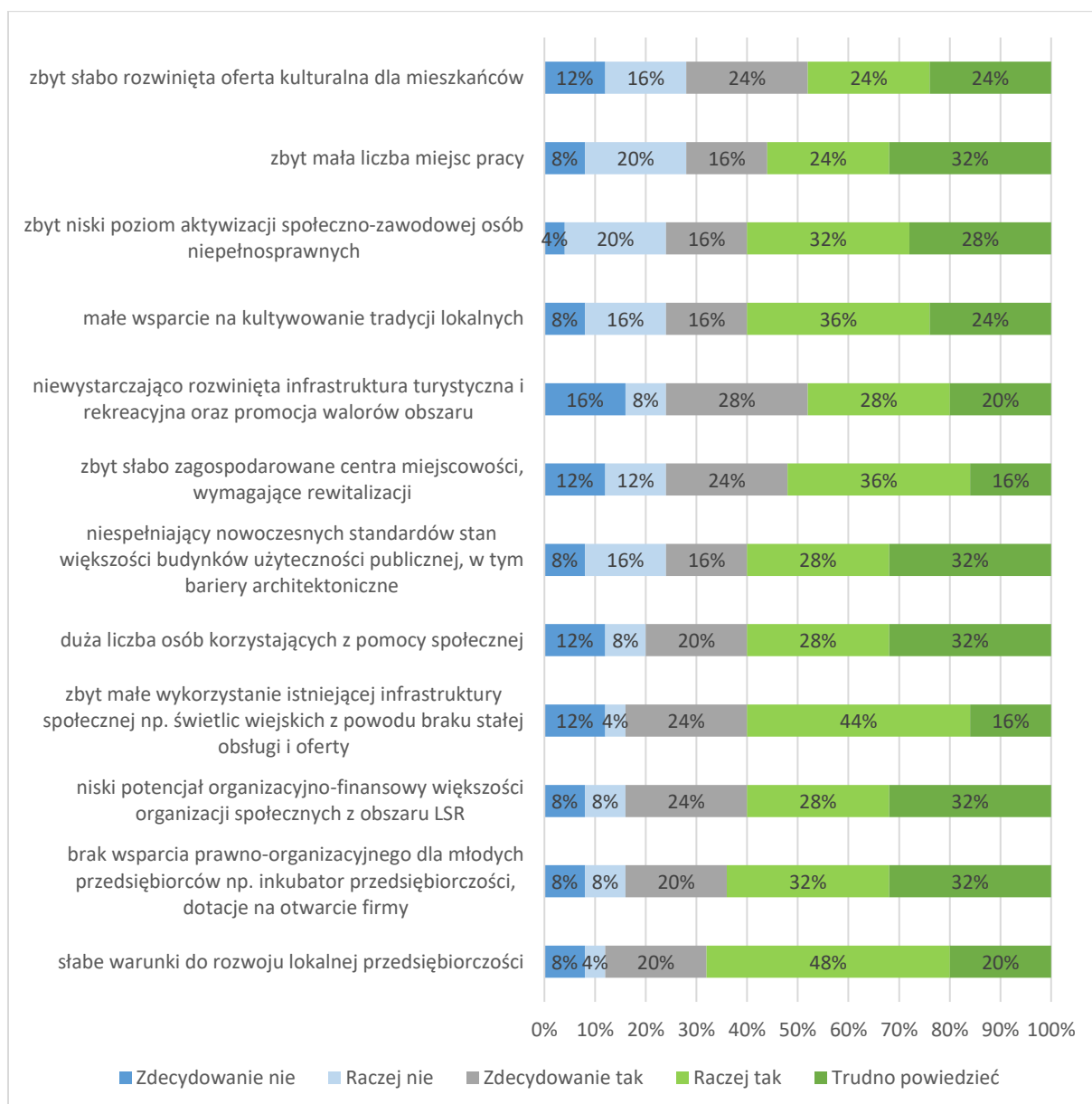
Wykres 18. Czy nabory wniosków ogłaszane przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców?

Źródło: badania własne

Badani zapytani zostali także o poszczególne potrzeby społeczne oraz związane z nimi problemy. Według respondentów nabory wniosków realizowane przez LGD wpłynęły głównie na poprawę warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (68%) oraz na poprawę wsparcia prawno-organizacyjnego dla młodych przedsiębiorców (52%). Działanie LGD zwiększyło także zbyt małe wykorzystywanie istniejącej infrastruktury (68%). Najmniejszy wpływ naborów mieszkańcy lokalizują w obszarze liczby miejsca pracy na rynku (28%) oraz zbyt słabo rozwiniętej oferty kulturalnej (28%).

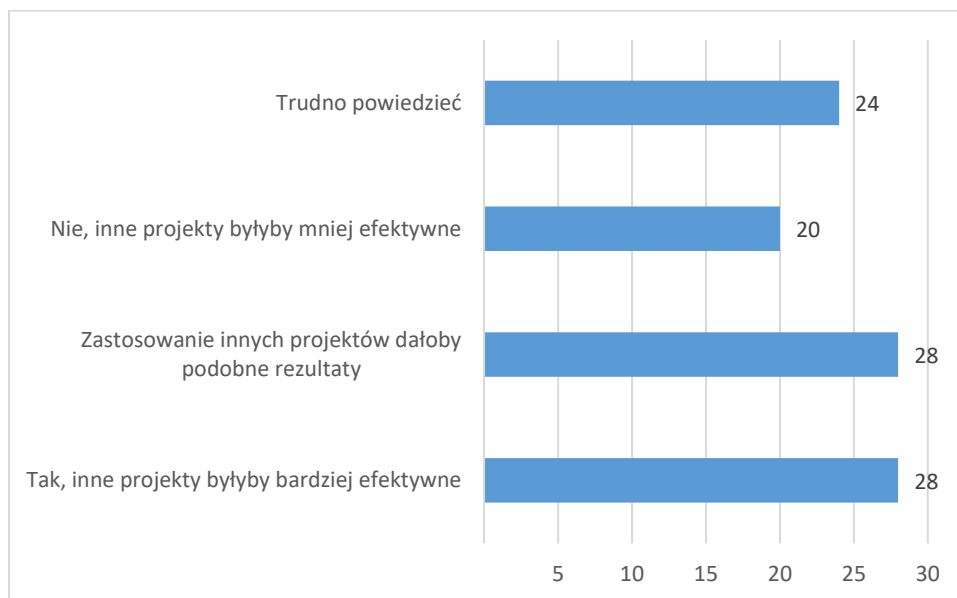
Wykres 19. Czy realizowane w LGD nabory wniosków pomogły w rozwiązywaniu problemów społecznych związanych z potrzebą:?

Źródło: badania własne

Nieco ponad większość respondentów uważa, że za pomocą innych projektów można było osiągnąć takie same, lub nawet lepsze rezultaty (56%). Co piąty badany twierdzi odwrotnie, że inne projekty miałyby mniejszy wpływ (20%). Aż 24% nie jest w stanie stwierdzić.

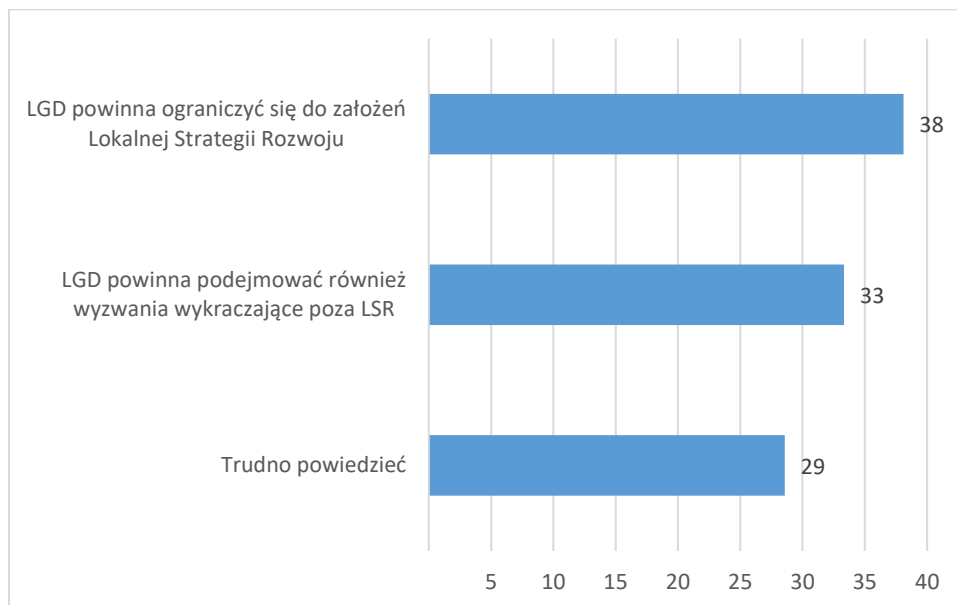
Wykres 20. Czy Pana(i) zdaniem za pomocą innych projektów można byłoby osiągnąć podobne rezultaty?

Źródło: badania własne

Mieszkańcy podzieleni są w kwestii decyzji, że LGD powinno podejmować dodatkowe działania, aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców. Za ograniczeniem się do założeń znajdujących się w Lokalnej Strategii Rozwoju jest 38% mieszkańców, za poszerzeniem działalności – 33%. 29% mieszkańców nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie i wybrało odpowiedź *trudno powiedzieć*.

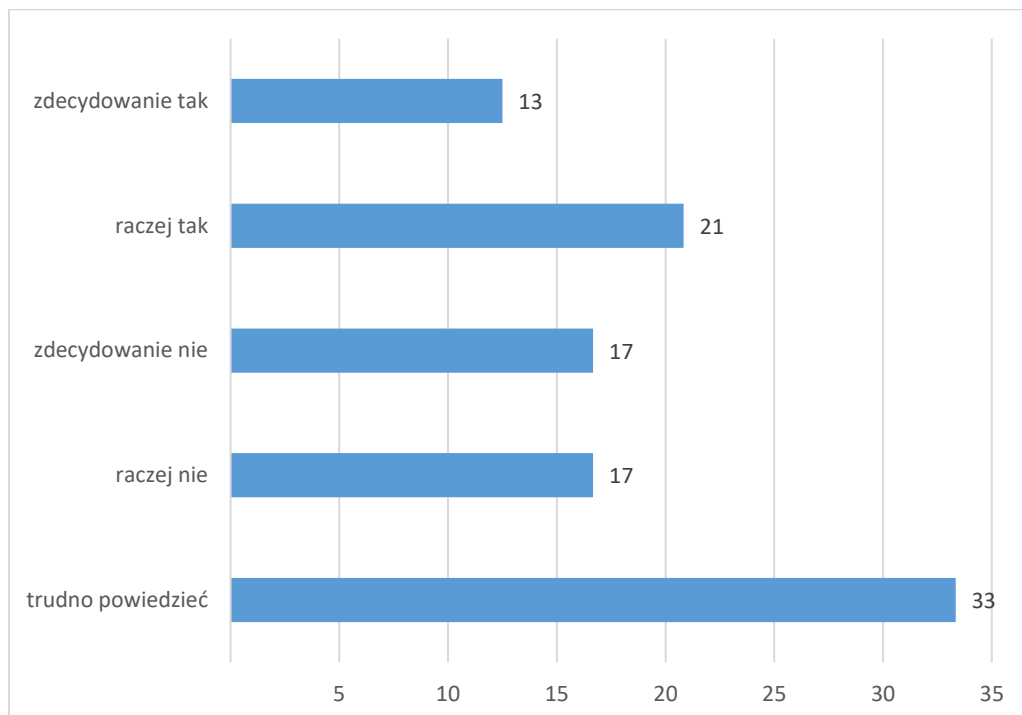
Wykres 21. Czy Pana(i) zdaniem LGD powinna podejmować dodatkowe działania aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD?

Źródło: badania własne

Co trzeci respondent nie potrafi stwierdzić, że czy budżet w wysokości 6 338 043 zł to kwota, która wystarczy na wspieranie lokalnej przedsiębiorczości (33%). Kolejne 34% uważa, że wspomniany budżet w zupełności wystarczy. O tym, że taka kwota nie wystarczy na wspieranie przedsiębiorczości przeświadczonych jest 34% respondentów.

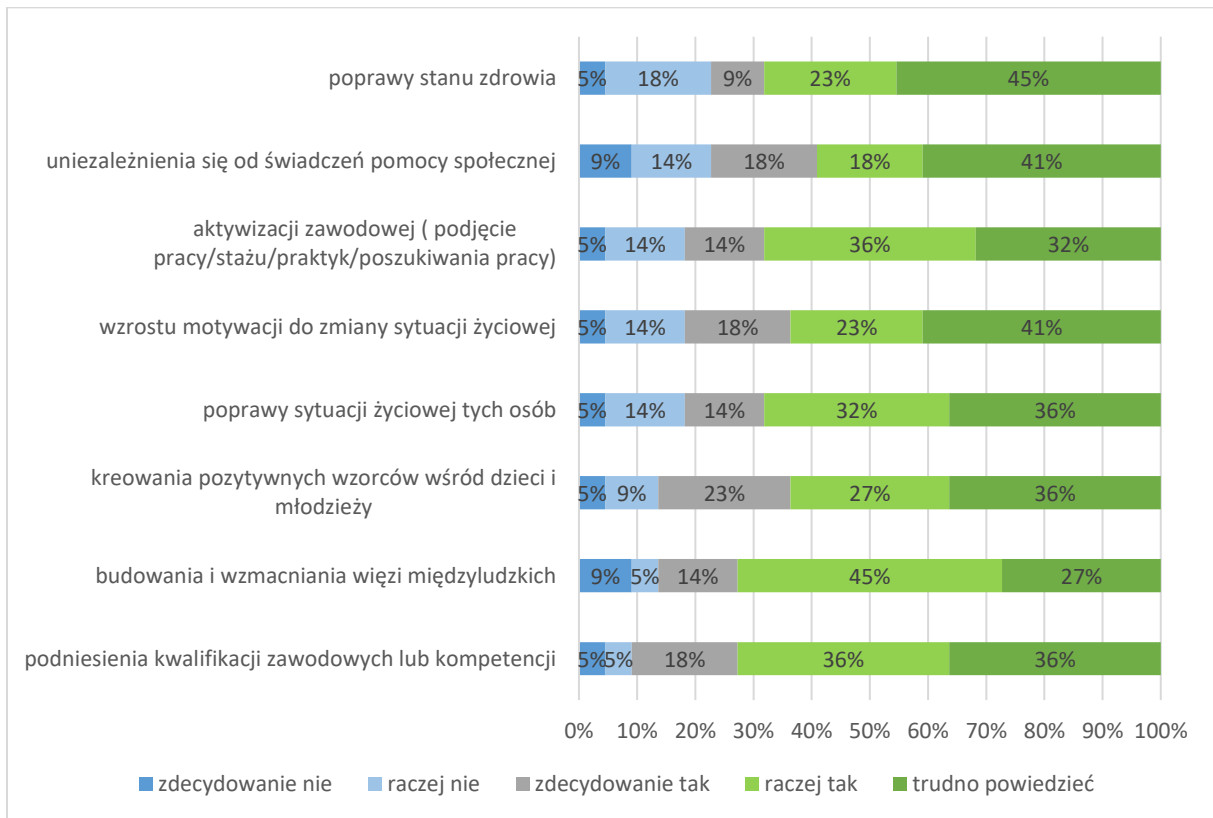
Wykres 22. Czy budżet w wysokości 6 338 043,00 zł zaplanowany w LSR jest Pan(i) zadaniem wystarczającym we wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości

Źródło: badania własne

Granty związane z poprawą bytu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym według 54% badanych przyczyniły się do podniesienia kwalifikacji zawodowych i budowania i wzmacniania więzi międzyludzkich (59%). Projekty mniejszy wpływ miały na uniezależnienie się od świadczeń pomocy społecznej (36%) oraz poprawę stanu zdrowia (32%).

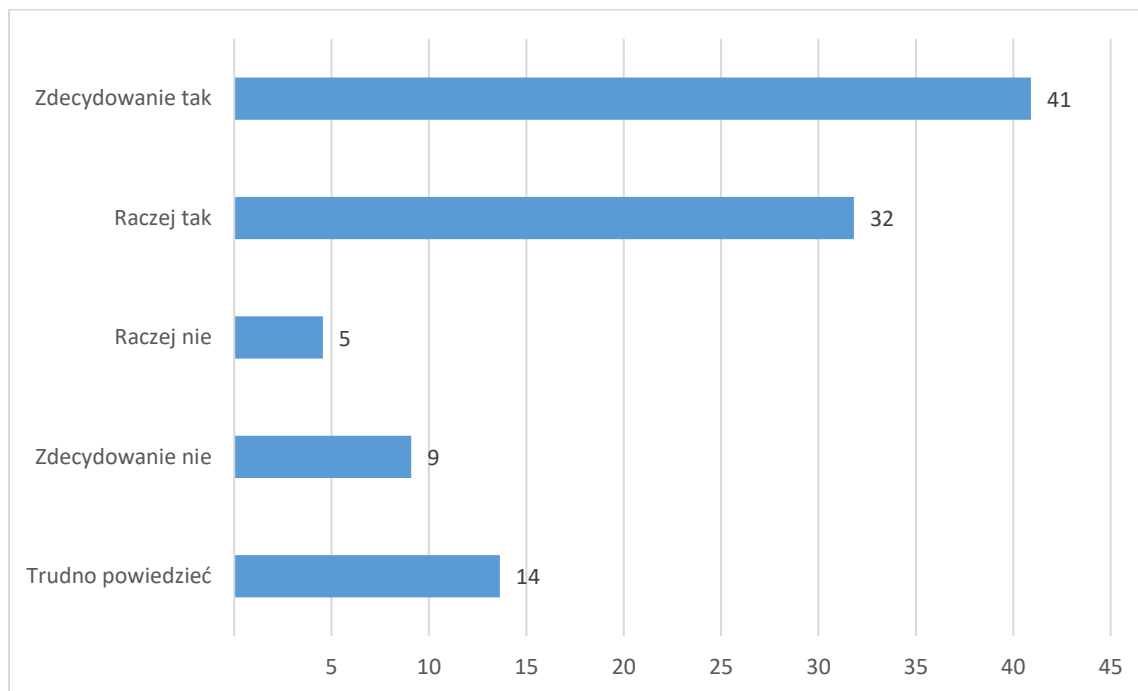
Wykres 23. Granty sfinansowane z budżetu LGD na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym przyczyniły się do:

Źródło: badania własne

Znaczna większość badanych uważa, że środki finansowe rozdysponowane w drodze konkursów przez LGD zostały wydane efektywnie (73%). Jedynie 14% badanych twierdzi inaczej, a kolejne 14% nie jest w stanie jednoznacznie stwierdzić, czy środki te zostały wydane z korzyścią dla społeczności.

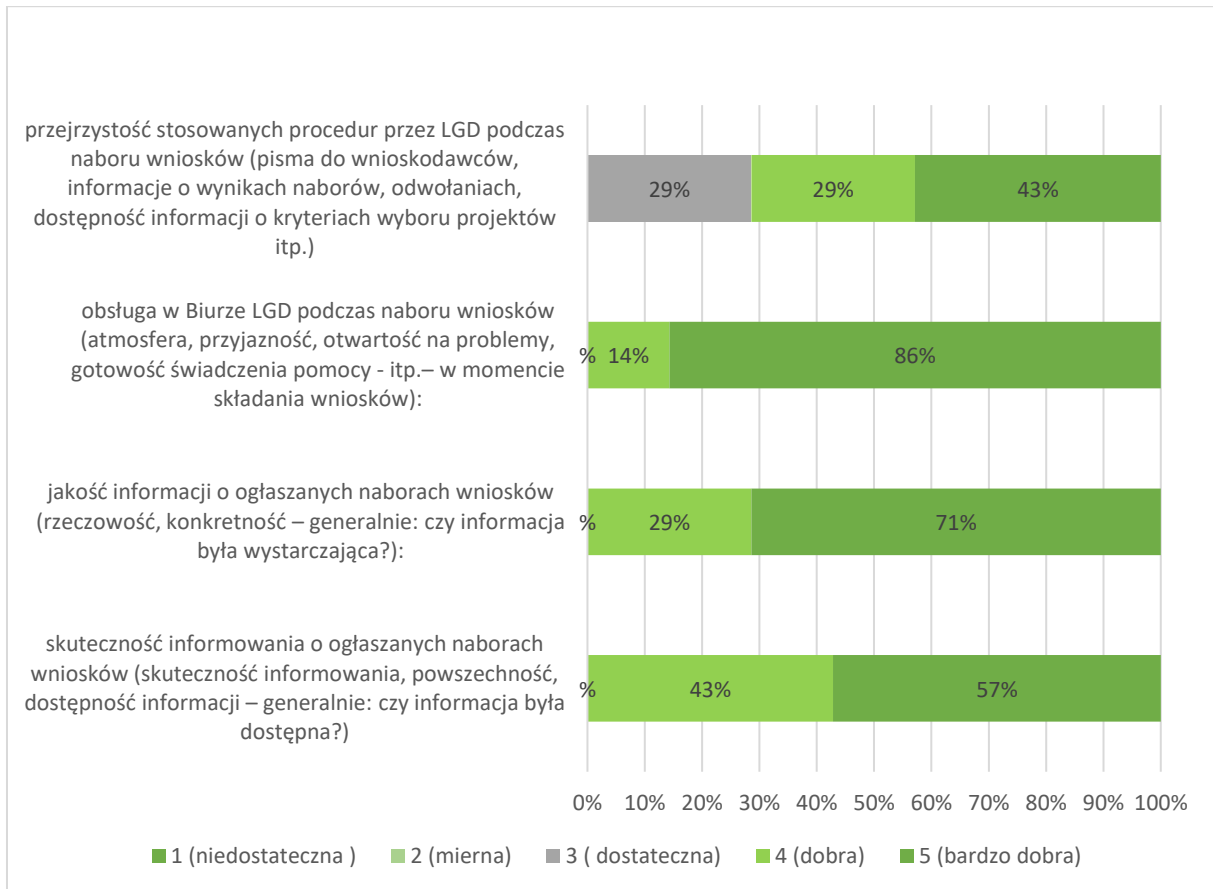
Wykres 24. Czy Pana(i) zdaniem środki finansowe rozdysponowane w drodze konkursów/naborów wniosków przez Lokalną Grupę Działania zostały wydane efektywnie (z korzyścią dla społeczności)?

Źródło: badania własne

Proces organizacji naboru wniosków został oceniony przez wnioskodawców bardzo pozytywnie. Jedynie w przypadku przejrzystości stosowanych przez LGD procedur podczas naboru wniosków (pisma do wnioskodawców, informacje o wynikach naborów, odwołaniach, dostępność informacji o kryteriach wyboru projektów itp.) zanotowano oceny dostateczne. We wszystkich innych aspektach ocena różnicowana była wyłącznie w zakresie not bardzo dobrych i dobrych.

Wykres 25. Proszę ocenić proces naboru wniosków w LGD

Źródło: badania własne

LGD świadczy indywidualne, bezpłatne usługi doradcze. W latach 2016 – 2021 usługi doradcze w zakresie spotkań indywidualnych otrzymało 467 podmiotów. Największą popularnością cieszyło się doradztwo w zakresie podejmowania oraz rozwijania działalności gospodarczej (łącznie 355 porad).

Duże zainteresowanie doradztwem wynika również z tego, że można za nie otrzymać dodatkowe punkty w ramach lokalnych kryteriów wyboru. Wnioskodawca otrzymuje punkty jeśli korzystał z bezpośredniego doradztwa pracowników biura LGD co najmniej 2 razy (kontakt osobisty). Warunkiem uznania usługi za doradztwo w zakresie sporządzania wniosku o przyznanie pomocy, a tym samym uzyskania 5 lub 10 punktów (w zależności od naboru wniosków), jest praca z doradcą nad wnioskiem o przyznanie pomocy, który wypełniony został przez wnioskodawcę. Dzięki temu rozwiązaniu wnioski składane do LGD są znacznie lepszej jakości i dają większą szansę na realizację i końcowe rozliczenie.

Zgodnie z zapisami strategii, w założonym planie komunikacji, bezpośrednio po świadczonej usłudze doradczej prowadzone są badania satysfakcji. Wyniki satysfakcji są bardzo wysokie. Wskaźniki usług doradczych oceniane są jako: bardzo dobre i dobre. Badani wskazują

przyjemną atmosferę podczas porad, treści przekazywane są w prosty, przejrzysty oraz rzeczowy sposób. Nieliczni wskazują na niedogodne godziny urzędowania i obsługi.

Tabela 12. Doradztwo w liczbach

	Indywidualne doradztwo (liczba podmiotów, którym udzielono doradztwa)
2016	102
2017	61
2018	94
2019	110
2020	47
2021	53
suma	467

Źródło: dane LGD

Plan komunikacji i plan szkoleń

W latach 2016-2021 zorganizowano 17 szkoleń dla członków Rady i pracowników biura, co przekłada się na 93 osobogodziny. Szkolenia dotyczyły wdrażania LSR, oceny i wyboru wniosków, zasad ubiegania się o granty, zasad wypełniania dokumentacji, zasad przygotowania i wdrażanie projektów współpracy w tym współpracy międzynarodowej.

Tabela 13. Szkolenia w ramach Planu Szkoleń dla członków Rady i pracowników biura LGD

	Szkolenia zrealizowane (osobogodziny)
2016	58
2017	24
2018	0
2019	11
2020	0
2021	0
suma	93

Źródło: dane LGD

Lokalna Grupa Działania prowadziła zróżnicowane działania komunikacyjne, docierając do różnych grup odbiorców. Systematycznie, rokrocznie zamieszczano artykuły prasowe o planowanych naborach wniosków, konsekwentnie po 2-4 artykuły w prasie oraz 10-14 artykułów na stronie www LGD oraz gmin partnerskich. Zorganizowano 32 spotkania informacyjne związane z naborem wniosków w ramach LSR. Promowano rokrocznie LGD i LSR podczas imprez organizowanych na terenie LGD poprzez Gminy i inne podmioty poprzez

organizowanie stoisk wystawienniczych. Przygotowywano filmiki promocyjne oraz konkursy, które cieszyły się zainteresowaniem mieszkańców regionu. Celem rozpropagowania działań LGD zorganizowano 30 spotkań z zakresu animacji i organizowania współpracy.

Funkcjonowanie organów – Zarząd, Rada, Walne Zebranie Członków

Stowarzyszenie LGD Ziemia Gotyku liczy 50 członków (indywidualnych i instytucjonalnych, stan na podstawie strony www na dzień 30.09.2022r.), członkowie pochodzą z sektora publicznego, społecznego oraz są to przedsiębiorcy i mieszkańcy obszaru LGD.

W latach 2016 – 2021 sześciuosobowy Zarząd spotkał się 65 razy. Odbyło się 12 spotkań Walnego Zgromadzenia Członków. Oprócz kwestii związanych z funkcjonowaniem i rozliczaniem Stowarzyszenia zebrania dotyczyły także aktualizacji LSR, zmiany do regulaminu Rady, zmiany Regulaminu Rady LGD. Rada LGD spotykała się 21 razy.

Tabela 14. Spotkania organów LGD

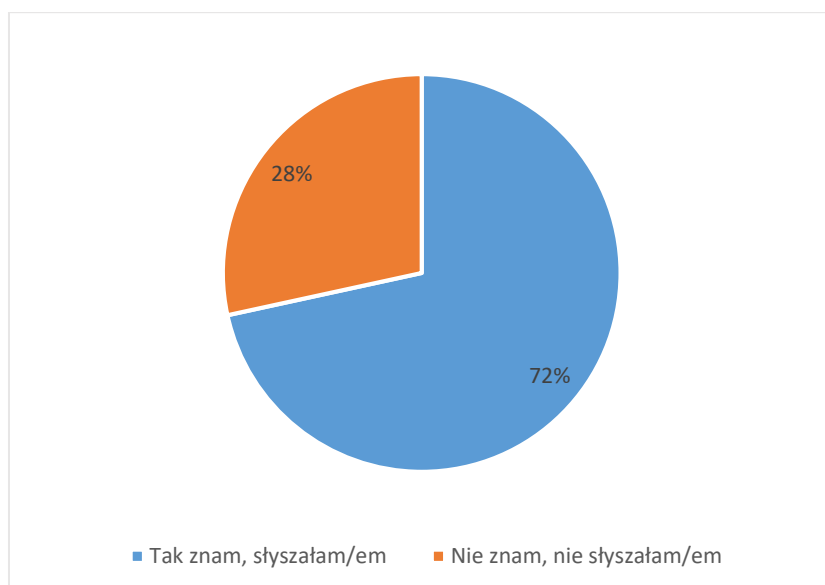
	Posiedzenia Zarządu LGD	Posiedzenia Rady LGD	WZC
2016	11	1	2
2017	10	2	1
2018	11	6	2
2019	10	4	4
2020	11	6	1
2021	12	2	2
suma	65	21	12

Źródło: dane LGD

Rozpoznawalność LGD

Prawie trzy czwarte ankietowanych mieszkańców ze wszystkich gmin obszaru LSR potwierdza, że zna LGD Ziemia Gotyku. Aktywne działania animacyjne oraz bogata oferta projektowa sprawiły, że rozpoznawalność Stowarzyszenia jest bardzo wysoka. Nie bez znaczenia były w tym miejscu granty EFS, a szczególnie PROW i idąca za nimi stała współpraca z organizacjami pozarządowymi.

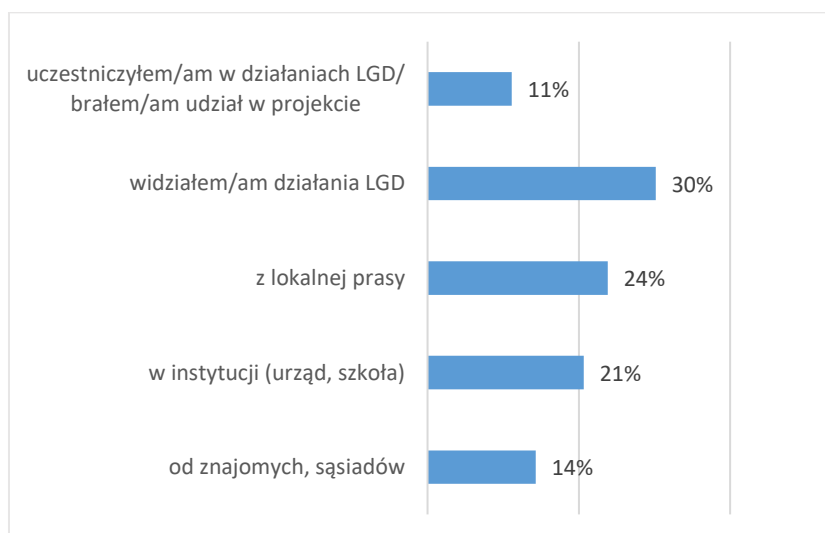
Wykres 26. Czy zna Pan/i Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Ziemia Gotyku”?

Źródło: badania własne

Znajomość LGD wynika, w największej mierze, z wiedzy na temat efektów wdrażania strategii. Prawie co trzeci z badanych potwierdził, że widział działania Stowarzyszenia lub efekty tych działań. Źródłem znajomości LGD są również środki masowego komunikowania, lokalne instytucje takie jak urząd gminy czy szkoła, a także bezpośredni przekaz od innych ludzi. Co dziewiąty respondent wskazał, że wiedza o LGD wynika z uczestnictwa w projekcie lub innych działań prowadzonych przez Partnerstwo.

Wykres 27. W jaki sposób dowiedział się Pan/i o Lokalnej Grupie Działania?

Źródło: badania własne

Inne działania LGD

„Lokalna Grupa Działania Ziemia Gotyku” w okresie 2016 – 2021 prowadziła szeroką gamę aktywności promocyjno- informacyjnych oraz działań aktywizacyjnych. Nie sposób wymienić wszystkich inicjatyw i działalności. Do najważniejszych należy zaliczyć między innymi działania dotyczące aktywizacji, w ramach których zorganizowano przez LGD liczne warsztaty, konkursy, jak również spotkania, imprezy rocznicowe i przedsięwzięcia. W roku 2018 oraz 2020 zrealizowano filmy promocyjne (jeden z nich o tytule „Aktywni i przedsiębiorczy mieszkańcy Ziemi Gotyku”). W roku 2021 w okresie kwiecień – czerwiec zorganizowano Konkurs fotograficzny „Wiosenne wyzwanie z Ziemią Gotyku” polegający na przedstawieniu za pomocą zdjęcia piękna obszaru LGD Ziemia Gotyku w odświeżonej wiosennej. Ciekawą inicjatywą był zrealizowany w roku 2020 projekt „Kobieta przedsiębiorcza Ziemi Gotyku”. Popularyzowana była idea przedsiębiorczości wśród kobiet i rozwoju firm prowadzonych przez kobiety. Zorganizowano szereg webinarów. Projekt cieszył się powodzeniem. Efektem dodanym było zainteresowanie uczestniczek kontynuacją projektu w podobnej formule z rozszerzeniem zagadnień związanych z motywacją, komunikacją, prowadzeniem własnego biznesu, wsparciem osób niepełnosprawnych w tworzeniu własnego biznesu, pozyskiwaniem środków zewnętrznych.

W ramach własnych działań stowarzyszenie prowadziło projekt z partnerem zagranicznym „Lokalne partnerstwa międzysektorowe na rzecz włączenia społecznego” / ang. Local cross-sectoral partnerships for social inclusion realizowany w okresie sierpień 2020 – lipiec 2021. Partnerem projektu był MAS Brdy-Vltava, o.p.s. z Czech. Celem projektu było stworzenie modelu lokalnego partnerstwa międzysektorowego na rzecz animacji i aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Model ten opublikowano jako poradnik z zestawem narzędzi, technik aktywizacji i animacji, które lokalni liderzy poprzez partnerstwa międzysektorowe mogą zastosować w realizacji działań i projektów.

Stowarzyszenie zrealizowało w roku 2016 projekt „Wspólne dziedzictwo łączy pokolenia Ziemi Gotyku”, którego zadanie polegało na zaktywizowaniu środowisk młodzieżowych i seniorów w celu realizacji wspólnych inicjatyw międzypokoleniowych przyczyniających się do zwiększenia zainteresowania sprawami ważnymi dla lokalnej wspólnoty: historią, kulturą, tradycją, rozwojem społeczeństwa obywatelskiego. Utworzone grupy międzypokoleniowe tworzyły własne miniprojekty, na które otrzymały dofinansowanie w ramach zadania. Ich realizację prezentowano na profilu społecznościowym i na stronie internetowej stowarzyszenia.

Jednocześnie w okresie 2016 – 2021 stowarzyszenie brało udział w wielu konferencjach zagranicznych, wizytach studyjnych w kraju i za granicą dotyczących dobrych praktyk we wdrażaniu projektów na rzecz mieszkańców. Na wspomnienie zasługuje Trzeci Europejski Parlament Wiejski, który odbył się w roku 2017 w Holandii. Jest to inicjatywa trzech europejskich sieci obszarów wiejskich: European Rural Community Alliance (ERCA), PREPARE

Partnership for Rural Europe oraz European LEADER Association for Rural Development (ELARD). Partnerem Europejskiego Parlamentu Wiejskiego w Polsce jest Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, jako członek sieci PREPARE. Europejski Parlament Wiejski działa pod auspicjami Sekretarza Generalnego Rady Europy i korzysta z finansowania Komisji Europejskiej. Uczestnictwo w inicjatywie pozwoliło na wzajemną wymianę doświadczeń z przedstawicielami różnych organizacji i instytucji z innych krajów europejskich w zakresie realizowanych projektów oraz nawiązanie kontaktów z potencjalnymi partnerami do projektów międzynarodowych. Prezentację dobrych praktyk oraz nawiązywanie współpracy stowarzyszenie realizowało poprzez udział w Międzynarodowej konferencji "Projekty współpracy, a rozwój obszarów wiejskich" w 2018 roku odbywającej się w Kielcach z udziałem przedstawicieli LGD z Polski i gości z zagranicznych LGD reprezentujących Estonię, Finlandię, Hiszpanię, Portugalię, Rumunię, Łotwę, Litwę, Słowację, Słowenię i Węgry. Stowarzyszenie również wzięło udział w ciekawej konferencji „*Inteligentne Wsie jako skuteczny sposób na kluczowe wyzwania obszarów wiejskich*” w roku 2019 w Warszawie. Koncepcja Inteligentnych Wiosek odnosi się do obszarów wiejskich i społeczności, które chcą rozwijać się wykorzystując technologie cyfrowe i innowacje, które mogą polepszyć jakość życia oraz podnieść standard usług publicznych dla obywateli. W warsztatach wzięli udział przedstawiciele MRiRW, KSOW, CDR, Izby Rolniczej, lokalnych samorządów, lokalnych grup działania, a także delegacje 11 państw europejskich (m.in. z Danii, Finlandii, Austrii, Litwy, Łotwy i Ukrainy).

Na uwagę zasługuje udział stowarzyszenia w Seminarium „*Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność w województwie kujawsko-pomorskim – pierwsze doświadczenia*” w roku 2020 w Jajkowie (gm. Brzozie). Dzięki seminarium wzmocniona została pozycja lokalnych grup działania w województwie kujawsko-pomorskim. Podczas seminarium zostały zaprezentowane m.in. dwie firmy, które skorzystały ze środków w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Ziemia Gotyku (firma ECO KROPLA mobilna myjnia parowa i firma EDUWIS organizująca szkolenia biznesowe niwelujące dysproporcje).

Jednocześnie stowarzyszenie zorganizowało w latach 2017 – 2019 cztery wizyty studyjne na terenie LGD celem pokazania dobrych praktyk wdrażanych projektów infrastrukturalnych oraz projektów organizowanych przez przedsiębiorców. LGD Ziemia Gotyku odwiedzili m. in. przedstawiciele Komisji Europejskiej oraz pracownicy Urzędu Marszałkowskiego województwa kujawsko-pomorskiego, przedstawiciele Wielkopolskiej Sieci LGD, przedstawiciele LGD Sierpeckie Partnerstwo oraz przedstawiciele województwa śląskiego.

5.1. Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju

Realizacja rzeczowa – stan na 31.12.2021 r.

Trudno podsumowywać wdrażanie strategii w trakcie jej realizacji. Tabela postępu rzeczowego opracowana na koniec 2021 roku pokazuje duże zaangażowanie prac w

praktycznie wszystkich przedsięwzięciach. Podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej realizowane z PROW wykazują braki, ale wynika to z pozyskania dodatkowych funduszy na ten cel. Nabory, które zostały ogłoszone i przeprowadzone w 2022 roku pozwolą na osiągnięcie kolejnych wskaźników szczególnie w tak znaczącym przedsięwzięciu jak *Ziemia gotyku atrakcyjna dla mieszkańców i turystów*, czyli budowie lub rozbudowie niekomercyjnej infrastruktury. Duże doświadczenie LGD oraz sprawność i determinacja w realizacji strategii pozwalają mieć nadzieję graniczącą z pewnością, że uda się osiągnąć wszystkie wskaźniki w założonym czasie.

Tabela 15. Realizacja rzeczowa

Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Stan docelowy	Realizacja (%)	
				umowy	płatności
1.1.1. Tu żyje i tu pracuje -nowe miejsca pracy na Ziemi Gotyku	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	sztuka	36	61,11% (22)	47,22% (17)
	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	sztuka	19	78,95% (15)	62,50% (10)
1.2.1. Chełmża ośrodkiem przedsiębiorczości	Liczba wspartych inkubatorów przedsiębiorczości	sztuka	1	100 % (1)	0
	Liczba usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczość	sztuka	3	100% (3)	0
2.1.1. Odnowione wsie szansą dla ich mieszkańców	Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	sztuka	13	215,38% (28)	138,46 % (18)
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	3	190,67% (5,72)	124 % (3,72)
	Długość przebudowanych dróg gminnych	metr	380	100% (380)	78,95 % (300)
2.2.1 Ziemia gotyku atrakcyjna dla mieszkańców i turystów	liczba rozwiniętych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej	sztuka	20	70%(14)	65% (13)
	liczba zabytków poddanych pracom	sztuka	1	100% (1)	100% (1)

	restauratorskim lub konserwatorskim				
	liczba podmiotów działających w obszarze kultury, które otrzymały wsparcie (w tym wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa kulturowego)	sztuka	3	100% (3)	66,67% (2)
		sztuka	3	0	0
3.1.1. Razem dla siebie i dla innych	liczba inicjatyw promujących lokalne dziedzictwo przyrodnicze, kulturowe i historyczne oraz inne atrakcje turystyczne i produkty lokalne	sztuka	13	61,54% (8)	61,54 % (8)
	liczba działań edukacyjnych podnoszących wiedzę, w tym szkoleń	sztuka	5	40% (2)	40%(2)
	liczba materiałów promocyjno-informacyjnych	sztuka	13	100 % (13)	100 % (13)
3.2.1. Lokalne ośrodki włączenia społecznego	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby]	osoba	290	100% (290)	174,48% (506)
3.3.1. Lokalna grupa działania animatorem życia społecznego	liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	osobodni	30	146,67% (44)	146,67% (44)
	liczba osobodni szkoleń dla członków organów LGD	osobodni	40	122,50 % (49)	122,50 % (49)
	liczba podmiotów którym udzielono doradztwa	sztuka	100	409% (409)	409% (409)
	liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych (spotkanie, konferencja, szkolenie, warsztat, forum, wyjazd studyjny)	sztuka	24	320%(77)	320%(77)

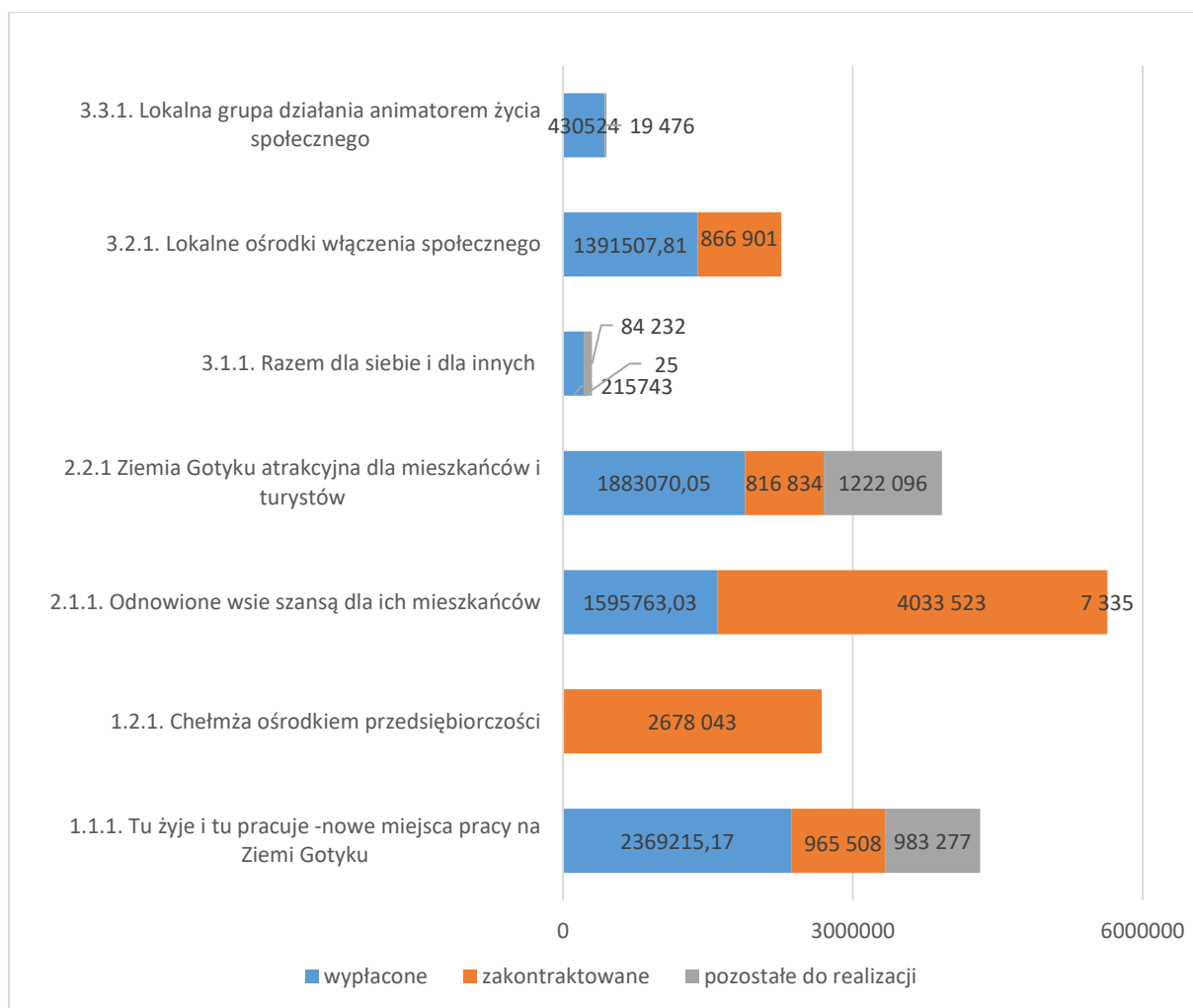
	liczba publikacji informacyjno-promocyjnych	sztuka	10	80% (8)	80% (8)
	liczba działań promocyjnych LGD (stoiska, konkursy, artykuły)	sztuka	82	160,98 (132)	160,98 (132)
	liczba zrealizowanych projektów współpracy, w tym współpracy międzynarodowej	sztuka	2	100% (2)	100%(2)
	Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	sztuka	5	120% (6)	120% (6)

Źródło: dane LGD

Postęp finansowy

Postęp finansowy odpowiada realizacji rzeczowej. Na poniższym wykresie widać, że większość przedsięwzięć została zakończona przynajmniej na poziomie podpisanych umów. Widowym jest, że niepewna sytuacja gospodarcza stanowi pewne ryzyko w ostatecznej realizacji operacji, ich rozliczeniu i tym samym osiągnięciu wskaźników, ale stałe monitorowanie postępów poszczególnych wniosków pozwala na zapewnienie dużego prawdopodobieństwa sukcesu. Na poniższym wykresie zauważyć można również na jakie kierunki zostały przeznaczone największe fundusze. Trzy przedsięwzięcia stanowią o głównych priorytetach LGD czyli rewitalizacji, wsparciu przedsiębiorczości oraz rozwoju niekomercyjnej infrastruktury.

Wykres 28. Postęp finansowy – stan na 31.12.2021 r.

Źródło: dane LGD

Opis projektów współpracy

LGD do 2021 roku zrealizowała 2 projekty współpracy.

Pierwszy z nich to projekt międzynarodowy z partnerami z Finlandii (partner wiodący), Estonii oraz Łotwy (3 podmioty): *Projekt Współpracy Międzynarodowej Eko-Północ* realizowany w okresie 4.04.2019 – 31.12.2019. Główne założenia i cel to: aktywizacja i animacja lokalnej społeczności oraz podniesienie poziomu kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Strategii Rozwoju u każdego z partnerów oraz propagowanie kwestii ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu. Działania poprzez organizację serii obozów dla młodzieży, w każdym państwie partnerskim (oprócz Estonii) oraz wizyty studyjnej w Finlandii. Rezultatem projektu było: wzmocnienie kapitału społecznego mieszkańców obszarów lokalnych grup działania, przeszkolenie określonej liczby młodych uczestników oraz poszerzenie ich wiedzy o środowisku oraz przedsiębiorczości, promowanie wśród mieszkańców lokalnych grup działania świadomości ekologicznej oraz działalności gospodarczej prowadzonej w sposób

proekologiczny, odpowiedzialny społecznie, zwiększenie zainteresowania młodych ludzi międzynarodowym sieciowaniem. Łączny koszt projektu: 568 603,20 zł.

Drugi projekt, już bez partnera zagranicznego, ale z trzema LGD (LGD Vistula Terra Culmensis oraz LGD Zakole Dolnej Wisły) pod nazwą: *Projekt międzyregionalny „Skarby Ziemi Chełmińskiej”*. Celem projektu była promocja obszaru historycznej Ziemi Chełmińskiej, lokalnych produktów i producentów, usług lokalnych, lokalnej przedsiębiorczości oraz zachowanie dziedzictwa lokalnego (w tym kulturowego, przyrodniczego, historycznego z terenów trzech uczestniczących w projekcie grup działania). Projekt polegał na stworzeniu kompleksowej oferty turystycznej w skład której weszły: innowacyjna aplikacja mobilna, nowoczesna strona internetowa oraz tradycyjne publikacje w formie folderu. LGD wydała dodatkowo gadżety rozdawane na 10 stoiskach promocyjnych na lokalnych imprezach. Rezultaty projektu pozwoliły na zwiększenie rozpoznawalności danego obszaru, na wzmocnienie marki poszczególnych LGD, a tym samym na rozpoznawalność LGD jako obszaru atrakcyjnego pod względem turystycznym, rekreacyjnym, rozwoju przedsiębiorczości, a także jako dobre miejsce do działania i zamieszkania. Łączny koszt projektu: 259 596,00 zł.

6. Odpowiedź na wszystkie wskazane pytania badawcze

Ocena wpływu na główny cel LSR (jeśli inny niż obszary poniżej)

Zakończenie realizacji strategii przypadnie na 2023 rok. W momencie pisania raportu z ewaluacji trudno przewidzieć, czy wszystkie wskaźniki oddziaływania zostaną uzyskane. Można przypuszczać, na podstawie danych GUS i wyników badań satysfakcji, że cele strategii zostaną osiągnięte.

CEL OGÓLNY 1	Wzrost gospodarczy obszaru LSR Ziemia Gotyku			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego I	Jednostka miary	Stan początkowy 2014 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych sposób pomiaru
Zmniejszenie udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci (ogółem)	%	11,2	9,5	GUS Bank Danych Lokalnych

CEL OGÓLNY 2	Poprawa standardu życia na obszarze LSR			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego II	Jednostka miary	Stan początkowy 2014 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych sposób pomiaru
Wzrost podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy	zł	1 365,89	1 400,00	Ministerstwo Finansów w oparciu o dane z gmin/pobranie danych ze strony MF

CEL OGÓLNY 3	Podniesienie poziomu kapitału społecznego na obszarze LSR			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego III	Jednostka miary	Stan początkowy 2014 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych sposób pomiaru
Zmniejszenie liczby osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej	Osoba	6 380	5 500	GUS Bank Danych Lokalnych
Zwiększenie liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców	szt.	25	27	GUS Bank Danych Lokalnych

Ocena wpływu na kapitał społeczny

Projekty grantowe są najlepsze do budowy kapitału społecznego. LGD prowadzi dużo projektów, które bazują na współpracy, aktywizacji i animacji. W ten sposób docierają do ludzi, aktywizują ich, razem wspólnie z nimi kreują pomysły i pobudzają ich do różnych inicjatyw. | Działania animacyjne i aktywizacyjne prowadzone w środowisku poprzedzają etap pisania projektu. Takie projekty prowadzone były w ramach EFS. Drugi obszar budowania kapitału społecznego to obszar projektów PROW. Kapitał społeczny znakomicie rozwijany jest

również poprzez przeprowadzenie przez LGD projektów współpracy. Celem jednego z nich jest między innymi wsparcie dla młodzieży poprzez budowanie kompetencji językowych, wyjazdy studyjne, nawiązanie współpracy z młodzieżą z innych krajów. Te działania przyczyniają się mocno do rozwoju kapitału społecznego.

Infrastruktura jest bardzo ważna dla budowania kapitału społecznego. LGD zawsze dbało, aby infrastruktura, która powstała do celów aktywizacji społecznej była od razu zapełniana treścią społeczną czyli projektami EFS lub projektami PROW. W miejscu, gdzie wyremontowano lub doposażono np. świetlicę wiejską daje mieszkańcom możliwość integracji lub organizowania spotkań. Po zrealizowanym projekcie wsparcia dla Chełmżyńskiego Ośrodka Kultury – ośrodek może organizować liczne spektakle, koncerty czy spotkania ze znanymi osobami co wpływa na aktywizację mieszkańców.

Przedsiębiorczość

Ponad połowa budżetu pochodzącego z funduszy PROW kierowana była na wspieranie przedsiębiorczości. Docelowo powstanie 36 nowych działalności gospodarczych, a kolejnych 19 zostanie rozwiniętych. LGD w opinii swoich przedstawicieli potwierdza, że przedsiębiorczość powinna być wspierana. Żeby zatrzymać ludzi na wsi należy im pomóc w przedsiębiorczości, trzeba tworzyć nowe miejsca pracy. W ramach LGD stworzony został inkubator przedsiębiorczości finansowany ze środków RPO. To jedna z największych inwestycji. Inkubator funkcjonuje dalej prężnie. Sam inkubator wykorzystywany jest do dalszych działań wspierających przedsiębiorców. Należy wspierać przedsiębiorców i tworzyć otoczenie biznesu, dostarczać szkoleń, doradztwa dla przedsiębiorców. Zdaniem LGD tym samym wzmocnimy ich pozycję. Wspierać należy zwłaszcza młode przedsiębiorstwa.

Turystyka i dziedzictwo kulturowe

W LSR nie istnieją cele wprost związane z rozwojem turystyki. W przyjmowanych wnioskach punktowano produkty, które przyczyniają się do rozwoju turystyki przez możliwość rekreacji. Gdy pojawiały się we wnioskach nowe usługi np. rozbudowany hotel, nowa restauracja czy punkt sprzedaży kebabu, wynajem sprzętu wodnego przy jeziorze to tego typu produkty były dodatkowo punktowane. Poprzez rozwój wskazanych produktów promowana była rekreacja, jak również dziedzictwo kulturowe w ramach projektów współpracy np. z okolicznymi LGD. W ramach tej współpracy powstała aplikacja i przewodnik promujące zasoby turystyczne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe. Na obszarach LGD znajdują się 2 zagrody edukacyjne odwiedzane głównie przez dzieci ze szkół lub mieszkańców Torunia. Taka wycieczka do tych miejsc może być jednodniową, interesującą wycieczką z rekreacją.

Grupy defaworyzowane

W LSR zidentyfikowano następujące grupy defaworyzowane na rynku pracy: osoby do 30 roku życia, osoby powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotni (powyżej 12 miesięcy), osoby bez kwalifikacji zawodowych, niepełnosprawni, kobiety. W składanych wnioskach przyznawano dużą wagę punktową osobom, które znalazły się w przedstawionej grupie defaworyzowanej zgodnie z LSR. Dodatkową punktację zyskiwały również wnioski osób deklarujących zatrudnienie osób z grupy defaworyzowanej.

W ramach funduszy z RPO wspierano osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Lokalne ośrodki włączenia społecznego pozwoliły na poprawę sytuacji życiowej ponad 598 osób (założone wskaźniki mówiły o 250 osobach) oraz 148 osób z otoczenia zagrożonych ubóstwem (planowano 70 osób).

Innowacyjność

LGD przyznaje, że ocena wniosków z uwzględnieniem kryterium innowacyjności była dla nich wyzwaniem. Innowacyjność jest nieostrym kryterium i Radzie LGD trudno było nie przyznawać dodatkowych punktów.

W składanych wnioskach projekty innowacyjne były elementem uzupełniającym właściwy produkt lub usługę, a nie czymś innowacyjnym w szerszym znaczeniu. Wiele wniosków, które otrzymywały dodatkowe punkty, w rzeczywistości nie nosiły znamion innowacyjności, ale po prostu były nowe w regionie. LGD wobec powyższego rozważa o nowej definicji innowacyjności dla nowych projektów. Zdaniem LGD w projekcie nie jest tak istotna sama innowacyjność, co stymulowanie ludzi do rozwoju np. w kontekście nowych technologii.

Projekty współpracy

W opinii LGD ten okres programowania był bardzo przyjazny dla projektów współpracy. Projekty te są wysoko oceniane przez LGD. Dzięki tym projektom LGD nawiązana została współpraca z różnymi podmiotami zagranicznymi. Projekty te stanowiły dla LGD pewne okno na świat. Istotne było dzielenie się najlepszymi praktykami między różnymi LGD i podmiotami zagranicznymi. W LGD Ziemia Gotyku przeprowadzono 3 projekty, w tym 2 projekty współpracy międzynarodowej i jeden międzyregionalnej.

Ocena funkcjonowania LGD

Stowarzyszenie przyznaje, że współpraca z samorządami jest bardzo dobra. Jedyne zastrzeżenie, jakie ma LGD to fakt, aby samorządowcy starali się uczciwie promować LGD, jeżeli informują o jakimś produkcie, który jest efektem projektu zrealizowanego przez LGD. Pomimo prowadzonych akcji informacyjnych, nie wszyscy mieszkańcy mają wiedzę i świadomość o zakresie działań prowadzonych w ramach LGD. Poza tym LGD nie zgłasza żadnych problemów we współpracy z samorządami.

Kwestia promocji jest szczególnie istotna ponieważ LGD prowadzi bardzo ambitny plan aktywizacji i animacji mieszkańców. Ważne by o tych działaniach wiedzieli wszyscy mieszkańcy a nie tylko ci, którzy bezpośrednio uczestniczą w inicjatywnych LGD.

Ocena procesu wdrażania

LGD nie miało problemów z realizacją finansową i rzeczową. Problemy w procesie wdrażania pojawiają się kiedy wnioski trafiają do Urzędu Marszałkowskiego. UM potrzebuje dużo czasu na weryfikację wniosków. W czasie kiedy Urząd ocenia wnioski zmieniają się uwarunkowania rynkowe. To powoduje, że wnioskodawcy nie podpisują umów, bo widzą trudności w przyszłej realizacji operacji. Istotne byłoby, aby rozpatrywanie wniosków od przedsiębiorców odbywało się w szybszym tempie. W przeciwnym razie istnieje ryzyko nie wydania pieniędzy na projekty, pomimo, że LGD dysponuje środkami.

LGD stosują odrębne procedury dotyczące projektów RPO, grantów EFS oraz odrębne procedury dotyczące grantów PROW. Wnioskodawcy znają procedury obowiązujące przy składaniu wniosków. Ponadto na każdym etapie przygotowywania wniosków LGD może wesprzeć i pomóc wnioskodawcy.

Kryteria oceny wniosków są poprawne i pozwalają na wybór najlepszych wniosków.

Wartość dodana podejścia LEADER

LGD jest zadowolona ze współpracy z organizacjami pozarządowymi. Dzięki projektom grantowym organizacje pozarządowe współpracują efektywnie z LGD. Ta współpraca rozwija się, bo później LGD angażuje organizacje w działaniach własnych i może liczyć na współdziałanie z tymi podmiotami.

Współpraca z przedsiębiorcami przebiega również bardzo dobrze. Planowane są już kolejne projekty. LGD chciałoby sieciować przedsiębiorców, zwłaszcza poprzez inkubator przedsiębiorczości.

Informacje o działaniach i projektach zrealizowanych przez LGD umieszczane są m. in. na stronie internetowej LGD, na stronie FB. LGD w najbliższym czasie planuje zająć się stworzeniem profesjonalnej komunikacji marketingowej, bardziej interaktywnej niż stosowanej dotychczas.

Projekty realizowane przez LGD są komplementarne wobec siebie. LGD w najbliższej przyszłości planuje wypracować z samorządami gmin projekty komplementarne i spójne pod kątem rozwoju całego obszaru LSR.

LGD jest zadowolona ze współpracy z Urzędem Marszałkowskim. Jedynym mankamentem współpracy jest długi czas oceny wniosków.

7. Podsumowanie, wnioski i rekomendacje

Sektor publiczny, społeczny i prywatny to kluczowe elementy Partnerstwa. Nie można jednak powiedzieć, że mają one jednakowy wpływ na funkcjonowanie LGD. Samorządy, dzięki posiadanym zasobom organizacyjnym, finansowym i ludzkim w dużej mierze definiują to w jakim kierunku podąża Stowarzyszenie. Formalnie mniejsze znaczenie mają organizacje pozarządowe, ale to na nich, ich potrzebach o oczekiwaniach skupia się największy wysiłek LGD. Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne aktywizują też LGD do szerszego działania i poszerzania swojej oferty. Mniej aktywnym sektorem są przedsiębiorcy. Skupieni na pozyskiwaniu funduszy nie angażują się w życie stowarzyszenia po rozliczeniu operacji. Trudno o inną rekomendację niż utrzymanie dotychczasowej, dobrej równowagi pomiędzy sektorami z naciskiem na próbę zwiększenia zaangażowania przedsiębiorców.

Niezwykle ważną funkcją LGD jest rola integracyjna. LGD to nie tylko dodatkowe fundusze na obszarze, ale przede wszystkim instytucja zrzeszająca aktorów życia lokalnego, którzy ze względu na odmienne oczekiwania nie zawsze znajdują wspólny język. Dzięki powstaniu i działaniu LGD organizacje pozarządowe mogą liczyć na szersze wsparcie samorządów, a te widzą w NGO partnerów do realizacji zadań. Dzięki podjęciu wysiłku w postaci grantów (z PROW) zdecydowanie poprawiła się komunikacja i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Rekomendacją jest utrzymanie takiego podejścia do realizacji zadań, które zauważa współpracę i komunikację pomiędzy sektorami.

Najważniejszym elementem funkcjonowania LGD jest jej biuro. Bierze na siebie większość obowiązków związanych z realizacją LSR. Organizuje nabory wniosków, wspiera Radę w procesie weryfikacji i oceny operacji i przygotowuje obszerną dokumentację po naborze. Udziela doradztwa podnosząc jakość wniosków. Realizuje plan komunikacji i plan szkoleń. Uczestniczy w animowaniu i aktywizowaniu społeczności, informuje i promuje efekty wdrażania strategii. Wszystkie te działania prowadzone są na bardzo wysokim poziomie merytorycznym. Potwierdzają to zarówno wnioskodawcy i członkowie Stowarzyszenia jak i mieszkańcy. Przeprowadzone ankiety i wywiady indywidualne kreują bardzo pozytywny obraz funkcjonowania biura. Nie bez znaczenia w tym procesie jest połączenie w jednej osobie funkcji dyrektora i prezesa LGD. Usprawnia to proces podejmowania decyzji i sprawia, że działanie LGD jest szybsze i skuteczniejsze. Rolą władz LGD jest utrzymanie wysokiej jakości pracy biura LGD poprzez stwarzanie dobrych warunków pracy tak w zakresie atmosfery pracy, możliwości szkoleń i rozwoju zawodowego, jak i zadawalającego poziomu wynagrodzeń.

Od członków Rady zależy, które wnioski spośród tych, które wpłynęły dadzą największe prawdopodobieństwo osiągnięcia sukcesu oraz najpełniej rozwiążą problemy społeczności wynikające z diagnozy. Rada oprócz funkcji bezpośrednio związanej z wyborem wniosków

pełnie w LGD również ważną rolę społeczną. Członkowie Rady reprezentują partnerskie gminy i stanowią „łącznik” pomiędzy strukturami Stowarzyszenia, a lokalną społecznością. Dlatego rekomendacją dla władz LGD powinna być dbałość o wysokie standardy szkoleń profesjonalnych dla członków Rady, ale zapewnienie również szkoleń podnoszących kompetencje społeczne i komunikacyjne.

Przedsiębiorczość była w omawianym okresie programowania bardzo istotnym wymiarem wsparcia oferowanym przez LGD. Ponad połowa budżetu w ramach PROW skierowana była do przedsiębiorców i w znaczący sposób wpłynęła na rozwój gospodarczy regionu (wpisując się przy tym w makroekonomiczne trendy poprawy sytuacji ekonomicznej kraju). Z pewnością rozwój przedsiębiorczości koresponduje z definicją budowania kapitału społecznego i uzupełnia definicję partnerstwa trójsektorowego. Niemniej wysiłek LGD i samych beneficjentów skutkował przede wszystkim zmianami rzeczowymi w sferze ekonomicznej nie uwzględniając możliwych pozytywnych skutków społecznych w postaci zaangażowania przedsiębiorców również po zakończeniu realizacji operacji. Po pierwsze należałoby opracować plan aktywizowania beneficjentów funduszy związanych z przedsiębiorczością w społecznych działaniach LGD. Po drugie, w perspektywie nowej strategii, należy rozważyć skierowanie działań na rzecz sieciowania przedsiębiorców z lokalnymi organizacjami pozarządowymi oraz samorządami na przykład w ramach marki lokalnej.

Znaczącym utrudnieniem w działalności LGD jest biurokracja. Nadmierna ilość dokumentacji przeszkadza w pierwszej kolejności wnioskodawcom. Wniosek dla przedsiębiorców, a szczególnie biznesplan jest trudny, skomplikowany i trudno znaleźć uzasadnienie dla tak rozbudowanej analizy ekonomicznej przy podejmowaniu działalności gospodarczej. Dodatkowo tylko nieliczni wnioskodawcy podejmują próbę samodzielnego wypełnienia całego wniosku, na czym korzystają firmy doradcze (nie zawsze podnosząc przy tym jakość merytoryczną wniosku). Skutkuje to również problemami dla LGD ponieważ dbałość o jakość wniosków powoduje konieczność prowadzenia dużej liczby i długotrwałych konsultacji i doradztwa. Sama procedura odbija się na Stowarzyszeniu koniecznością generowania dużej liczby różnego rodzaju dokumentów, szczególnie, że brak jest spójności w procedurach dla poszczególnych funduszy. Rekomendacja zmiany sytuacji dotyczy wyłącznie instytucji nadrzędnych, a LGD może jedynie wywierać presję na te instytucje.

Ewaluacja końcowa wymagała od wszystkich członków Stowarzyszenia wyjątkowej pracy. Krótki czas realizacji badań sprzyjał kumulowaniu działań. Niemniej wsparcie i zaangażowanie władz LGD, pracowników i członków LGD zapewniło sukces realizacji wszystkich założonych działań. Na koniec należy jeszcze raz podziękować wszystkim, którzy wnieśli wkład w powstanie tego opracowania, czy to poprzez przygotowanie dokumentów, zestawień, uczestnictwo w wywiadach grupowych i indywidualnych, czy też poprzez wypełnianie anonimowych ankiet.

8. Spis tabel i wykresów

Wykresy

Wykres 1. Procent ankiet z poszczególnych gmin	12
Wykres 2. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?	20
Wykres 3. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnich latach (od 2016 roku) warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”? ...	20
Wykres 4. Jak obecnie ocenia Pan/i swoją gminę pod względem:	21
Wykres 5. Proszę ustosunkować się do poniższych stwierdzeń:	22
Wykres 6. Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w gminie?.....	23
Wykres 7. Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?	23
Wykres 8. Jakie są powody?	24
Wykres 9. Czy Pana/i zdaniem projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?.....	25
Wykres 10. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z projektów takich jak szkolenia, spotkania, festyny finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?	25
Wykres 11. Czy Pana/i zdaniem projekty te cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?	26
Wykres 12. Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności?	27
Wykres 13. Jak Pan/Pani ocenia działalność LGD Ziemia Gotyku?.....	28
Wykres 14. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące Biura LGD.....	28
Wykres 15. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące pracowników biura LGD.....	29
Wykres 16. Skąd czerpie Pan/Pani informacje dotyczące funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania?.....	30
Wykres 17. Skąd, przede wszystkim, czerpie Pan(i) informacje o potrzebach mieszkańców?31	
Wykres 18. Czy nabory wniosków ogłaszane przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców?	31

Wykres 19. Czy realizowane w LGD nabory wniosków pomogły w rozwiązywaniu problemów społecznych związanych z potrzebą?	32
Wykres 20. Czy Pana(i) zdaniem za pomocą innych projektów można byłoby osiągnąć podobne rezultaty?	33
Wykres 21. Czy Pana(i) zdaniem LGD powinna podejmować dodatkowe działania aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD?	34
Wykres 22. Czy budżet w wysokości 6 338 043,00 zł zaplanowany w LSR jest Pan(i) zadaniem wystarczający we wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości	35
Wykres 23. Granty sfinansowane z budżetu LGD na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym przyczyniły się do:.....	36
Wykres 24. Czy Pana(i) zdaniem środki finansowe rozdysponowane w drodze konkursów/naborów wniosków przez Lokalną Grupę Działania zostały wydane efektywnie (z korzyścią dla społeczności)?	37
Wykres 25. Proszę ocenić proces naboru wniosków w LGD	38
Wykres 26. Czy zna Pan/i Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Ziemia Gotyku”?	41
Wykres 27. W jaki sposób dowiedział się Pan/i o Lokalnej Grupie Działania?.....	41
Wykres 28. Postęp finansowy – stan na 31.12.2021 r.	47

Tabele

Tabela 1. Ludność ogółem	14
Tabela 2. Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem	14
Tabela 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego (odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem).....	15
Tabela 4. Wydatki budżetów gmin na jednego mieszkańca (w złotych).....	16
Tabela 5. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności....	16
Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej ogółem	17
Tabela 7. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	17
Tabela 8. Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym.....	18
Tabela 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	19

Tabela 10. Bezrobotni zarejestrowani ogółem.....	19
Tabela 11. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z infrastruktury / obiektów finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?	24
Tabela 12. Doradztwo w liczbach	39
Tabela 13. Szkolenia w ramach Planu Szkoleń dla członków Rady i pracowników biura LGD	39
Tabela 14. Spotkania organów LGD.....	40
Tabela 15. Realizacja rzeczowa	44

9. Aneksy tworzone w toku realizacji badania

Narzędzia badawcze

9.1. Scenariusz wywiadu pogłębionego z wnioskodawcami/beneficjentami:

1. Jak wnioskodawca dowiedział się o konkursie, skąd pochodzi wiedza o LGD i jak jest ona znacząca;
2. Pomysł na projekt - skąd pochodził, czy ktoś pomagał w konceptualizacji, czy wynajmowano firmę lub osobę do pomocy w opracowaniu wniosku;
3. Zakres pomocy ze strony LGD, doświadczenia związane z doradztwem;
4. Znajomość wniosku i procedury, trudności z wypełnianiem wniosku;
5. Ocena wniosku w LGD, doświadczenia i opinie o kryteriach oraz ocenie przez Radę LGD;
6. Proces administracyjny po dokonaniu wyboru operacji do dofinansowania;
7. Ogólna ocena kontaktów z LGD w czasie opracowania wniosku, oceny i wyboru oraz realizacji
8. Podejście kontrfaktyczne: czy jeszcze raz spróbowałby wnioskować do LGD;
9. Podejście kontrfaktyczne: czy zrealizował pomysł mimo braku dofinansowania (dla osób, które nie uzyskały dofinansowania)
10. Podsumowanie i ogólne opinie o trudnościach i dobrych stronach procesu.

9.2. Scenariusz wywiadu pogłębionego z przedstawicielami gmin:

1. Czy w Pana/Pani gminie ludzie są aktywni. Czy jest dużo organizacji pozarządowych?
 - a. Czy działania LGD w jakiś sposób wpływają na rozwój aktywności społecznej mieszkańców (kapitału społecznego)?
2. Czy ludzie są w tej gminie przedsiębiorczy. Czy dla rozwoju obszaru lepsze są środki na podejmowanie czy na rozwój działalności gospodarczej?
3. A jak już rozmawiamy o ludziach, którzy tu mieszkają. W jakiej grupie należałoby szukać ludzi, którzy sobie nagorzej radzą. Takich którzy wymagają najpilniejszej pomocy? (młodzież, seniorzy, niepełnosprawni)
4. Jeśli chodzi o kulturę i turystykę. Czy działania LGD jakoś wpłynęły na rozwój obszaru w tej dziedzinie?
5. Przejdźmy teraz do tego jak działa LGD. Jak wygląda komunikacja i współpraca pomiędzy gminami a LGD.
6. Czy ta współpraca pozwala działać efektywnie? Jak duży wpływ na to co robi i jak działa LGD mają władarze gmin partnerskich?
7. Czy LGD dobrze widać w gminach. Czy pojawia się na dożynkach, organizuje konkursy, wyjazdy. Czy mieszkańcy wiedzą, że taka organizacja działa tu na obszarze.
8. W czym należałoby szukać największej zalety istnienia LGD?
9. Czy jest coś co można by poprawić w działaniach LGD?

9.3. Ankieta kierowana do wnioskodawców, beneficjentów i członków LGD

Ocena funkcjonowania LGD Ziemia Gotyku

Szanowni Państwo, Głównym celem funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania Ziemia Gotyku jest realizacja opracowanej wspólnie z mieszkańcami Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) obszaru LGD Ziemia Gotyku. W ramach podsumowań realizacji LSR przygotowaliśmy ankietę badającą opinię mieszkańców oraz Beneficjentów LSR. Podobnie jak podczas tworzenia strategii, tak i teraz, na etapie jej wdrożenia pragniemy poznać Państwa opinie, by jeszcze sprawniej działać na terenie LGD Ziemia Gotyku.

Ankieta jest anonimowa.

1. Jak Pan/Pani ocenia działalność LGD Ziemia Gotyku?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Bardzo dobrze
2. Raczej dobrze
3. I dobrze i źle
4. Raczej źle
5. Bardzo źle
6. Trudno powiedzieć

2. Należy uzasadnić w przypadku odpowiedzi "raczej źle", "bardzo źle"

Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

3. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące Biura LGD

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Trudno powiedzieć
1.	Godziny pracy biura LGD są dogodne dla klientów					
2.	Strona internetowa zawiera aktualne informacje					
3.	Odpowiedzi na wiele pytań można uzyskać telefonując do biura LGD					
4.	Łatwo umówić się na spotkanie z pracownikami biura LGD					

4. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące pracowników biura LGD

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam
1.	Pracownicy mają wiedzę odpowiednią do wykonywanej pracy				
2.	Pracownicy z zaangażowaniem wykonują swoje obowiązki				

3.	Pracownicy udzielają rzetelnych informacji i porad				
4.	Pracownicy są mili i uprzejmi				

5. Skąd czerpie Pan(i) informacje dotyczące funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania? Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 najważniejsze kanały pozyskiwania informacji

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. Bezpośrednie kontakty z władzami LGD
2. Bezpośrednie kontakty z pracownikami Biura
3. Walne zebranie członków
4. Oficjalna strona internetowa LGD
5. Informacje wysyłane pocztą elektroniczną (e-maile)
6. Portale społecznościowe
7. Ulotka informacyjna rozpowszechniana na obszarze LGD
8. Szkolenie dla potencjalnych beneficjentów
9. Informacja bezpośrednia w siedzibie (biurze) LGD
10. Stoisko LGD podczas lokalnych gminnych imprez/festynów
11. Inne sposoby, jakie ?

6. Który z kanałów przekazywania informacji zwrotnej od społeczności do LGD byłby dla Pan(i) najbardziej odpowiedni ?

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 najważniejsze kanały pozyskiwania informacji

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. ankieta papierowa
2. ankieta elektroniczna
3. kontakt bezpośredni z przedstawicielami LGD
4. kontakt przez e-mail
5. kontakt telefoniczny
6. kontakt poprzez portal społecznościowy (np. czat z pracownikiem LGD)

7. panel dyskusyjny po zakończeniu szkoleń i spotkań (możliwość zadawania pytań, zgłaszania uwag)
8. inny, jaki ?

7. Skąd, przede wszystkim, czerpie Pan(i) informacje o potrzebach mieszkańców? Proszę wskazać nie więcej niż 3 najważniejsze źródła.

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. Z własnego doświadczenia
2. Z rozmów z mieszkańcami
3. Z rozmów z samorządowcami, członkami organizacji pozarządowych itp.
4. Z mediów (lokalna prasa, telewizja, radio)
5. Z Internetu (portale, wortale, fora dyskusyjne)
6. Z badań społecznych i analiz gospodarczych
7. Z innych źródeł (jakich?)

8. Czy konkursy/nabory ogłaszane przez Lokalną Grupę Działania odpowiadały na potrzeby mieszkańców?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Idealnie wpisywały się w potrzeby mieszkańców
2. W większości przypadków wpisywały się w potrzeby mieszkańców
3. Często mijaly się z potrzebami mieszkańców
4. Prawie w ogóle nie odpowiadały na potrzeby mieszkańców
5. Trudno powiedzieć

9. Jakie są Pana/Pani zdaniem obecnie najważniejsze problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD Ziemia Gotyku? Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

10. Czy środki z budżetu LSR pomogły Pan(i) zdaniem w rozwiązywaniu wskazanych poniżej problemów społecznych opisanych w LSR?

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć
1.	słabe warunki do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości					
2.	brak wsparcia prawno-organizacyjnego dla młodych przedsiębiorców np. inkubator przedsiębiorczości, dotacje na otwarcie firmy					
3.	zbyt mała liczba miejsc pracy					
4.	duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej					
5.	niski potencjał organizacyjno-finansowy większości organizacji społecznych z obszaru LSR					
6.	niespełniający nowoczesnych standardów stan większości budynków użyteczności publicznej, w tym bariery architektoniczne					

7.	zbyt słabo zagospodarowane centra miejscowości, wymagające rewitalizacji					
8.	zbyt małe wykorzystanie istniejącej infrastruktury społecznej np. świetlic wiejskich z powodu braku stałej obsługi i oferty					
9.	niewystarczająco rozwinięta infrastruktura turystyczna i rekreacyjna oraz promocja walorów obszaru					
10.	zbyt niski poziom aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych					
11.	zbyt słabo rozwinięta oferta kulturalna dla mieszkańców					
12.	małe wsparcie na kultywowanie tradycji lokalnych					

11. Czy istnieją ważne obszary społeczne/problemy mieszkańców, które nie zostały uwzględnione w strategii Lokalnej Grupy Działania?

Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

12. Czy Pana(i) zdaniem za pomocą innych projektów lub działań można byłoby osiągnąć podobne rezultaty?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak, inne projekty byłyby bardziej efektywne
2. Zastosowanie innych projektów dałoby podobne rezultaty
3. Nie, inne projekty byłyby mniej efektywne
4. Trudno powiedzieć

13. Czy dotacja udzielana przez LGD w ramach przedsięwzięcia 1.1.1. „TU ŻYJĘ I TU PRACUJĘ” - NOWE MIEJSCA PRACY NA ZIEMI GOTYKU oraz 1.2.1. „CHEŁMŻA OŚRODKIEM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI LOKALNEJ” (czyli premie na podejmowanie działalności gospod., dotacje na rozwój działalności gospod., inkubator przedsiębiorczości) przyczyniły się do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości ?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. zdecydowanie tak
2. tylko w niewielkim stopniu
3. zdecydowanie nie
4. trudno powiedzieć

14. Czy budżet w wysokości 6 338 043,00 zł zaplanowany w LSR jest Pan(i) zadaniem wystarczającym we wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. zdecydowanie tak
2. raczej tak
3. zdecydowanie nie
4. raczej nie
5. trudno powiedzieć

15. Granty sfinansowane z budżetu LGD na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym przyczyniły się do:

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		zdecydowani e nie	racze j nie	zdecydowani e tak	racze j tak	trudno powiedzie ć
1.	poprawy sytuacji życiowej tych osób					
2.	uniezależnienia się od świadczeń pomocy społecznej					
3.	budowania i wzmacniania więzi międzyludzkich					
4.	kreowania pozytywnych wzorców wśród dzieci i młodzieży					
5.	poprawy stanu zdrowia					
6.	wzrostu motywacji do zmiany sytuacji życiowej					
7.	podniesienia kwalifikacji zawodowych lub kompetencji					
8.	aktywizacji zawodowej (podjęcie pracy/stażu/praktyk/poszukiwania pracy)					
9.	inne, jakie ?					

16. Czy Pana(i) zdaniem środki finansowe rozdysponowane w drodze konkursów/naborów wniosków przez Lokalną Grupę Działania zostały wydane efektywnie (z korzyścią dla społeczności)?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej tak

3. Raczej nie
4. Zdecydowanie nie
5. Trudno powiedzieć

17. Czy był(-a) Pan/Pani wnioskodawcą/grantobiorcą pomocy finansowej udzielanej w ramach naborów wniosków organizowanych przez LGD

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. TAK
2. NIE

18. Proszę ocenić proces naboru wniosków w LGD

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		1 (niedostateczna)	2 (mierna)	3 (dostateczna)	4 (dobra)	5 (bardzo dobra)
1.	skuteczność informowania o ogłaszanych naborach wniosków (skuteczność informowania, powszechność, dostępność informacji – generalnie: czy informacja była dostępna?)					
2.	jakość informacji o ogłaszanych naborach wniosków (rzeczowość, konkretność – generalnie: czy					

	informacja była wystarczająca?):					
3.	obsługa w Biurze LGD podczas naboru wniosków (atmosfera, przyjazność, otwartość na problemy, gotowość świadczenia pomocy - itp.– w momencie składania wniosków):					
4.	przejrzystość stosowanych procedur przez LGD podczas naboru wniosków (pisma do wnioskodawców, informacje o wynikach naborów, odwołaniach, dostępność informacji o kryteriach wyboru projektów itp.)					

19. Czy ma Pan(i) uwagi dot. procedur związanych z naborem wniosków stosowanych w LGD i obsługi w Biurze LGD

Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

20. Czy Pana/i zdaniem LGD powinna podejmować dodatkowe działania, aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. LGD powinna ograniczyć się do założeń Lokalnej Strategii Rozwoju
2. LGD powinna również podejmować działania wykraczające poza Lokalną Strategię Rozwoju
3. Trudno powiedzieć

21. Proszę zaproponować jakie mogłyby to być działania?

Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

22. Na terenie której gminy Pan(i) mieszka?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Gmina Chełmża
2. Gmina Łysomice
3. Gmina Łubianka
4. Gmina Papowo Biskupie
5. Gmina Miasto Chełmża

23. Płeć

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Kobieta
2. Mężczyzna

24. Do jakiej kategorii wiekowej Pan(i) się zalicza?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. mam mniej niż 18 lat
2. od 18 do 30 lat
3. od 31 do 40 lat
4. od 41 do 50 lat

5. od 51 do 60 lat
6. mam więcej niż 60 lat

25. Jestem:

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 2 odpowiedzi.

1. Rolnikiem
2. Członkiem organizacji społecznej (stowarzyszenie, fundacja, związek zawodowy, klub sportowy)
3. Przedsiębiorcą
4. Ze środowiska (grupy) bez osobowości prawnej (koło gospodyń wiejskich, zespół ludowy, koło wędkarskie, koło hobbystów i inne)
5. Uczniem/studentem
6. Reprezentantem podmiotu z sektora publicznego (gmina, dom kultury, zakład opieki zdrowotnej)
7. Inny
8. Żadne z powyższych

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!

9.4. Ankieta kierowana do mieszkańców obszaru LGD

Poziom satysfakcji mieszkańców

Zapraszamy Państwa – mieszkańców naszego regionu do wyrażenia opinii na temat warunków życia w naszej gminie. Ankieta jest anonimowa a jej wyniki posłużą wyłącznie temu, aby dostosować Lokalną Strategię Rozwoju do potrzeb mieszkańców i regionu.

1. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak

2. Raczej Tak
3. Trochę tak/trochę nie
4. Raczej nie
5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

2. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnich latach (od 2016 roku) warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej Tak
3. Trochę tak/trochę nie
4. Raczej nie
5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

3. Jak obecnie ocenia Pan/i swoją gminę pod względem:

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie mam zdania
1.	Atrakcyjności turystycznej						
2.	Promocji dziedzictwa kulturowego, zasobów naturalnych i turystyki						
3.	Infrastruktury i oferty kulturalnej						
4.	Infrastruktury i oferty sportowej i rekreacyjnej						

5.	Infrastruktury drogowej						
6.	Zaangażowania mieszkańców w rozwiązywanie lokalnych problemów						
7.	Tożsamości mieszkańców z regionem						
8.	Działań i usprawnień na rzecz osób niepełnosprawnych						
9.	Działań na rzecz bezrobotnych						
10.	Działań na rzecz osób przed 34 rokiem życia						
11.	Działań na rzecz osób po 50 roku życia						
12.	Działań na rzecz kobiet						
13.	Możliwości zatrudnienia poza rolnictwem						
14.	Sprzyjających warunków dla przedsiębiorców i prowadzenia firmy						

4. Proszę ustosunkować się do poniższych stwierdzeń:

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	nie wiem
1.	Uczestniczę w wydarzeniach organizowanych w gminie (kulturalnych, rekreacyjno-sportowych, obchodach świąt etc.)					

2.	Biorę udział w przygotowywaniu gminnych wydarzeń (sam(a) albo w ramach grupy, do której należę)					
3.	Należę do stowarzyszenia/organizacji pozarządowej (stowarzyszenie, fundacja)					
4.	Należę do nieformalnej grupy społecznej (koła gospodyń etc.)					
5.	Mam możliwości, by wypowiadać się na temat ważnych zagadnień (dotyczących gminy i mojej miejscowości)					
6.	Jestem członkiem rady/komitegu (np. w szkole, klubie sportowym, przedsiębiorstwie)					
7.	Znam najważniejsze fakty historyczne dotyczące mojej miejscowości/gminy					
8.	Potrafę wskazać najważniejsze atrakcje turystyczne w okolicy					
9.	Na terenie mojej gminy mogę rozwijać się zawodowo					
10.	W mojej gminie powstaje wiele firm					
11.	W mojej gminie chętnie inwestują przedsiębiorcy					

12.	Na terenie mojej gminy są sprzyjające warunki dla turystów i osób przyjezdnych					
-----	--	--	--	--	--	--

5. Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w gminie?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej Tak
3. Trochę tak/trochę nie
4. Raczej nie
5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

6. Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. tak
2. nie

7. Jakie są powody?

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Trudny dostęp do edukacji
2. Trudny dostęp do instytucji kultury
3. Utrudniony dostęp do placówek opieki nad dziećmi
4. Brak perspektyw zawodowych
5. Powody osobiste/ rodzinne
6. Inne (jakie?)

8. Czy w Pana/i gminie, począwszy od 2016 r. realizowano projekty ze środków unijnych?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak
2. Nie

9. Ile projektów zrealizowano?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Od 1 do 5
2. Od 6 do 10
3. Więcej niż 10
4. Nie wiem/trudno powiedzieć

10. Czy projekty te poprawiły warunki życia w gminie?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej tak
3. Trudno powiedzieć
4. Raczej nie
5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

11. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z infrastruktury / obiektów finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak często
2. Tak, czasem
3. Trudno powiedzieć
4. Nie

12. Czy Pana/i zdaniem projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak
2. Ani tak, ani nie
3. Nie

13. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z projektów takich jak szkolenia, spotkania, festyny finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak często
2. Tak, czasem
3. Trudno powiedzieć
4. Nie

14. Czy Pana/i zdaniem projekty te cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak
2. Trudno powiedzieć
3. Nie

15. Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności? (Prosimy o zaznaczenie „x” trzech najważniejszych)

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. Promocja obszaru, dziedzictwa kulturowego, zasobów naturalnych, turystyki
2. Infrastruktura i oferta kulturalna
3. Infrastruktura i oferta sportowa i rekreacyjna
4. Infrastruktura społeczna (świetlice, miejsca spotkań)
5. Infrastruktura drogowa

6. Aktywność społeczna mieszkańców (zaangażowania w sprawy lokalne)
7. Działania wzmacniające tożsamość mieszkańców z regionem
8. Działania wynikające z inicjatywy mieszkańców
9. Warunki życia osób niepełnosprawnych
10. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych
11. Zwiększenie liczby miejsc pracy poza rolnictwem
12. Działania na rzecz osób do 25 roku życia
13. Działania na rzecz seniorów
14. Działania na rzecz ochrony środowiska i klimatu

16. Czy zna Pan/i Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Ziemia Gotyku”?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak znam, słyszałam/em
2. Nie znam, nie słyszałam/em

17. W jaki sposób dowiedział się Pan/i o Lokalnej Grupie Działania?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. od znajomych, sąsiadów
2. w instytucji (urząd, szkoła)
3. z lokalnej prasy
4. widziałem/am działania LGD
5. uczestniczyłem/am w działaniach LGD/ brałem/am udział w projekcie

18. Status na rynku pracy:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Osoba (fizyczna, prawna lub inna) prowadząca działalność gospodarczą
2. Zatrudniony/a w rolnictwie
3. Zatrudniony/a poza rolnictwem
4. Uczący się/studiujący

5. Osoba bezrobotna
6. Inny typ, jaki?

19. Płeć:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Kobieta
2. Mężczyzna

20. Niepełnosprawność:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Osoba niepełnosprawna, posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności
2. Osoba pełnosprawna

21. Wykształcenie:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. podstawowe
2. zasadnicze zawodowe
3. średnie
4. policealne
5. licencjat, inżynier
6. wyższe magisterskie
7. inne

22. Wielkość gospodarstwa rolnego:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. nie posiadam gospodarstwa rolnego
2. do 5 ha
3. 6-10 ha

4. 11-20 ha
5. 21-50 ha
6. >50 ha

23. Wiek

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. mniej niż 18 lat
2. 18 do 25 lat
3. 26-35 lat
4. 36-50 lat
5. więcej niż 50 lat

24. Miejsce zamieszkania:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Gmina Łubianka
2. Gmina Łysomice
3. Gmina Papowo Biskupie
4. Gmina Chełmża
5. Gmina Miasto Chełmża
6. Inna gmina

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

9.5. Scenariusz zogniskowanego wywiadu grupowego

1. Wprowadzenie
 - a. Przedstawienie moderatora, opisanie celu badania, anonimowości uzyskanych odpowiedzi, konieczność nagrywania wywiadu z uwagi na późniejszą analizę wyników
2. Ocena wpływu na kapitał społeczny
 - a. Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
 - b. W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?
3. Przedsiębiorczość
 - a. W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
 - b. Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?
4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe
 - a. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
 - b. W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?
5. Grupy defaworyzowane
 - a. Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
6. Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
 - a. Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?
7. Innowacyjność
 - a. W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
 - b. Jak można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?
8. Ocena funkcjonowania LGD
 - a. Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwala na efektywną i skuteczną realizację LSR?
 - b. Jaka jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
 - c. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?
9. Zakończenie spotkania

Czas trwania 120 minut